

Uredba o realizaciji i postupku korišćenja sredstava iz instrumenta pretpristupne pomoći Evropske unije (IPARD II program)

Uredba je objavljena u "Službenom listu CG", br. [16/2016](#), [4/2018](#), [11/2018](#), [46/2019](#), [8/2020](#), [19/2020](#), [43/2021](#) i [60/2021](#).

Predmet

Član 1

Ovom uredbom uređuje se realizacija i postupak korišćenja sredstava finansijske podrške, za sprovođenje mjera ruralnog razvoja iz Instrumenta za pretpristupnu pomoć Evropske unije (IPA) za "Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava" (u daljem tekstu: Mjera 1) i "Investicije u fizički kapital za preradu i marketing poljoprivrednih i proizvoda ribarstva" (u daljem tekstu: Mjera 3) i "Diverzifikacija gazdinstava i razvoj poslovanja" (u daljem tekstu: Mjera 7), podmjera 7.1 "Podrška investicijama za razvoj ruralnog turizma", podmjera 7.2 "Podrška investicijama za preradu na gazdinstvu" i podmjera 7.3 "Podrška investicijama za unapređenje zanata u skladu sa Programom razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD-a II 2014-2020.

Korisnici sredstava podrške za sprovođenje Mjere 1

Član 2

Sredstva podrške iz Mjere 1 mogu koristiti pravna ili fizička lica, odnosno poljoprivredna gazdinstva najkasnije do dana objavljivanja javnog poziva upisana u registar poljoprivrednih gazdinstava i koja ispunjavaju uslove propisane zakonom i ovom uredbom (u daljem tekstu: korisnici podrške).

Sredstva podrške za sprovođenje Mjere 1 za obavljanje djelatnosti ribarstva i akvakulture mogu koristiti privredna društva i preduzetnici upisani u Centralni registar privrednih subjekata najkasnije do dana objavljivanja javnog poziva.

Korisnici sredstava podrške iz Mjere 1 ne mogu biti pravna lica koja su u vlasništvu države više od 25 % kapitala društva.

Ako je korisnik sredstava podrške povezan i/ili ima partnerske odnose sa drugim pravnim licima, korisnik sredstava podrške i druga pravna lica koja su povezana i/ili imaju partnerske odnose sa korisnikom podrške, mogu ostvariti pravo na sredstava podrške kao jedan korisnik podrške.

Sektor za korišćenje sredstava podrške

Član 3

Sredstva podrške iz Mjere 1 mogu se koristiti za proizvodnju poljoprivrednih i ribljih proizvoda datih u Prilogu 1 koji je sastavni dio ove uredbe iz sljedećih sektora:

- 1) mlijeka (govedarstvo, ovčarstvo i kozarstvo);
- 2) mesa (tip govedarstva, tip ovčarstva, tip svinjarstva i tip živinarstva);
- 3) proizvodnje jaja;
- 4) voća, povrća i ratarstva (uključujući žitarice, gljive, pečurke, aromatično i ljekovito bilje);
- 5) vinogradarstva;
- 6) maslinarstva;
- 7) pčelarstva i
- 8) ribarstva (marikulture i akvakulture).

Značenje izraza

Član 3a

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

- 1) **projekat** je cjelokupna investiciona aktivnost, koja se sastoji od prihvatljivog i neprihvatljivog dijela troškova za sufinansiranje iz Programa razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD-a II 2014-2020 (u daljem tekstu: IPARD II program);
- 2) **investicija** je dio projekta za čiju podršku se podnosi zahtjev na osnovu javnog poziva u skladu sa ovom uredbom;
- 3) **tehnička tijela** su organi državne uprave nadležni za poslove zaštite životne sredine, dobrobiti životinja, javnog zdravlja i zaštite i zdravlja na radu;
- 4) **nezavisni ponuđači** su ponuđači koji nijesu sa korisnikom podrške povezani vlasničkim, srodničkim ili partnerskim odnosima.

Prihvatljive investicije i troškovi za sektor mlijeka, mesa i proizvodnju jaja

Član 4

Sredstva podrške iz Mjere 1 mogu se koristiti za podršku u sektorima proizvodnje mlijeka (govedarstvo, ovčarstvo i kozarstvo), proizvodnje mesa (tip govedarstva, tip ovčarstva, tip svinjarstva i tip živinarstva) i sektoru proizvodnje jaja i to za:

- 1) izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za držanje stoke ili živine;
- 2) izgradnja i/ili rekonstrukcija i/ili opremanje pomoćnih objekata na gazdinstvu;
- 3) uređenje infrastrukture na gazdinstvu;
- 4) izgradnju, instalaciju i opremanje sistema za korišćenje obnovljivih izvora energije - fotonaponski sistemi;
- 5) nabavku namjenske opreme i mehanizacije;
- 6) izgradnju, rekonstrukciju objekata za skupljanje i odlaganje stajnjaka;
- 7) izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za skupljanje, preradu i zbrinjavanje otpada i nusproizvoda, uključujući stajnjak;
- 8) izgradnju sistema za vodosnabdijevanje.

Za realizaciju investicija iz stava 1 ovog člana, prihvatljivi troškovi za korišćenje sredstva podrške dati su u Prilogu 2 koji je sastavni dio ove uredbe.

Prihvatljive investicije i troškovi za sektor voća, povrća i ratarstva, vinogradarstva i maslinarstva

Član 5

Sredstva podrške iz Mjere 1 mogu se koristiti za podršku u sektorima voća, povrća i ratarstva (tip proizvodnje voća, tip proizvodnje povrća, tip proizvodnje ratarskih kultura, tip proizvodnje gljiva i pečurki i tip proizvodnje aromatičnog i ljekovitog bilja), vinogradarstva i maslinarstva, i to za:

- 1) investicije u poboljšanje zemljišta za nove i postojeće zasade;
- 2) podizanje, restrukturiranje ili opremanje voćnjaka ili plantaža višegodišnjeg aromatičnog i ljekovitog bilja ili vinograda ili maslinjaka, kao i zaštićenih prostora, uključujući i protivgradnu zaštitu ili druge tehnologije namijenjene zaštiti od predatora;
- 3) izgradnju ili unaprjeđenje sistema za vodosnadbijevanje i navodnjavanje;
- 4) izgradnju instalacija ili opremanje sistema za korišćenje obnovljivih izvora energije - fotonaponski sistemi;
- 5) nabavku namjenske opreme i mehanizacije;
- 6) izgradnja i/ili rekonstrukcija i/ili opremanje pomoćnih objekata na gazdinstvu;
- 7) uređenje infrastrukture na gazdinstvu.

Za realizaciju investicija iz stava 1 ovog člana, prihvatljivi troškovi za korišćenje sredstava podrške dati su u Prilogu 2 ove uredbe.

Prihvatljive investicije i troškovi za sektor pčelarstva

Član 6

Sredstva podrške iz Mjere 1 mogu se koristiti za podršku u sektoru pčelarstva, i to za:

- 1) nabavku namjenske opreme;
- 2) izgradnja i/ili rekonstrukcija i/ili opremanje pomoćnih objekata na gazdinstvu;
- 3) uređenje infrastrukture na gazdinstvu;
- 4) izgradnju, instalaciju ili opremanje sistema za korišćenje obnovljivih izvora energije - fotonaponski sistemi;
- 5) opremu za transport košnica;
- 6) investicije u tehnologije namijenjene zaštiti od predatora.

Za realizaciju investicija iz stava 1 ovog člana, prihvatljivi troškovi za korišćenje sredstava podrške dati su u Prilogu 2 ove uredbe.

Prihvatljive investicije i troškovi za sektor akvakulture

Član 7

Sredstva podrške iz Mjere 1 mogu se koristiti za podršku u sektoru akvakulture i to za:

- 1) izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanju uzgajališta;
- 2) izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanju pomoćnih zgrada;
- 3) uređenje infrastrukture na uzgajalištu;
- 4) izgradnja i/ili rekonstrukcija i/ili obnova i/ili nabavka opreme za obnovljive izvore energije (fotonaponski sistemi);
- 5) nabavku namjenske opreme i mehanizacije;

- 6) investicije u tehnologije namijenjene zaštiti od predatora;
- 7) izgradnju sistema za vodosnabdijevanje;
- 8) izgradnju i/ili rekonstrukciju splava za operativni rad uzgajališta, sa pripadajućom opremom.

Za realizaciju investicija iz stava 1 ovog člana, prihvatljivi troškovi za korišćenje sredstva podrške dati su u Prilogu 2 ove uredbe.

Opšti troškovi

Član 8

Sredstva podrške za sprovođenje Mjere 1 mogu se koristiti i za opšte troškove iz Priloga 2 ove uredbe (naknade za usluge arhitekta, inženjera, drugih konsultanata i studija izvodljivosti) do 12% vrijednosti prihvatljivih troškova investicije za projekte sa prihvatljivim troškom investicije do 500.000 €, pod uslovom da troškovi pripreme biznis plana nijesu veći od 5% prihvatljivog troška investicije.

Ponude i/ili računi za opšte troškove investicije mogu se dostavljati samo od pravnih lica, odnosno nezavisnih ponuđača koji su registrovani za obavljanje djelatnosti za koju se daje ponuda ili izdaje račun.

Opšti troškovi za podnošenje zahtjeva za dodjelu podrške su prihvatljivi samo ako je u trenutku podnošenja zahtjeva dostavljena potrebna dokumentacija (biznis plan, tehnička i projektna dokumentacija) za dodjelu sredstava podrške za pokriće opštih troškova.

Neprihvatljivi troškovi

Član 9

Troškovi za koje se ne mogu koristiti sredstva podrške iz Mjere 1 su:

- 1) porezi, naknade, takse, doprinosi, uključujući poreze na dodatu vrijednost (PDV);
- 2) carine, uvozne dažbine ili bilo koji drugi troškovi koji imaju ekvivalentan efekat;
- 3) kupovina, uzimanje u zakup ili lizing zemljišta i postojećih objekata;
- 4) kamate, novčane kazne, finansijske kazne i sudski troškovi;
- 5) operativni troškovi;
- 6) polovna oprema i mehanizacija;
- 7) bankarski troškovi, troškovi garancija i slični troškovi;
- 8) plaćanje u naturi;
- 9) pribavljanje dozvole za obavljanje proizvodnje, kupovinu životinja, jednogodišnjih biljaka i njihovo održavanje, amortizacija i troškovi zakupa;
- 10) troškovi održavanja i amortizacije;
- 11) nabavka potrošnog materijala.

Troškovi nastali prije zaključenja ugovora o dodjeli sredstava podrške nijesu prihvatljivi osim opštih troškova.

Stručna osposobljenost

Član 10

Sredstava podrške iz Mjere 1 može da koristi korisnik podrške, koji:

- ima najmanje tri godine iskustva u poljoprivrednoj proizvodnji, preradi ili uslugama vezanim za poljoprivredu; ili
- ima najmanje završen IV1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija; ili
- je završio obuku iz sektora za koji je podnio zahtjev za dodjelu podrške u trajanju od najmanje 50 časova.

Dokazi iz stava 1 al. 1 i 2 ovog člana dostavljaju se uz zahtjev za dodjelu podrške.

Dokaz iz stava 1 alineja 3 ovog člana dostavlja se najkasnije do konačne isplate sredstava podrške.

Ekonomska održivost gazdinstva

Član 11

Korisnici sredstava podrške Mjere 1 ekonomsku održivost gazdinstva dokazuju biznis planom.

Korisnici sredstava podrške Mjere 1 koji su pravna lica ekonomsku održivost gazdinstva dokazuju biznis planom i finansijskim iskazima.

Korisnici sredstava podrške Mjere 1 čiji su ukupni troškovi za realizaciju investicije od 50.000 € i više izrađuju detaljan biznis plan, a korisnici podrške čiji su ukupni troškovi investicije do 50.000 € izrađuju pojednostavljeni biznis plan.

Vlasništvo nad predmetom investicije

Član 11a

Pravo na dobijanje podrške za sprovođenje Mjere 1 mogu ostvariti korisnici podrške koji su najkasnije do konačne isplate sredstava podrške vlasnici predmeta investicije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, pravo na dobijanje podrške za sprovođenje Mjere 1 mogu ostvariti i korisnici podrške čija se investicija odnosi na nabavku opreme, izgradnju staklenika/plastenika i podizanje zasada višegodišnjih biljaka na zakupljenim objektima i/ili parcelama pod uslovom da je ugovor o zakupu zaključen na period duži od deset godina od dana podnošenja zahtjeva za dodjelu podrške.

Uslovi za dobijanje sredstava podrške za sprovođenje Mjere 1 (specifični kriterijumi)

Član 12

Pravo na dobijanje sredstava podrške za sprovođenje Mjere 1 mogu ostvariti korisnici podrške koji se do dana objavljivanja javnog poziva, u zavisnosti od sektora i tipa proizvodnje:

- bave proizvodnjom mlijeka i koji imaju najmanje pet krava ili junica (priplodnih grla) starijih od godinu dana, ili najmanje 50 ovaca ili najmanje 50 koza;
- bave proizvodnjom mesa po jednom turnusu i koji imaju najmanje 30 goveda u tovu, ili najmanje 50 ovaca ili 100 jagnjadi u tovu ili najmanje 20 krmača ili 100 svinja u završnom tovu ili najmanje 1.000 pilića ili najmanje 100 ćurića;
- bave proizvodnjom jaja i koji imaju najmanje 1.500 koka nosilja;
- bave proizvodnjom voća, povrća, ratarskih kultura uključujući žitarice, gljive, pečurke, aromatično i ljekovito bilje i koji imaju u proizvodnji: voća - površine zasada najmanje 0,5

ha; povrća- površine zasada na otvorenom najmanje 0,5 ha i/ili površine zasada pod zaštićenim prostorom najmanje 0,1 ha; ratarskih kultura - površine zasada najmanje 1 ha; aromatičnog i ljekovitog bilja - površine zasada najmanje 0,3 ha; gljiva i pečurki - proizvodne površine najmanje 0,01 ha;

- bave vinogradarstvom, a površina vinograda je najmanje 0,5 ha;
- bave maslinarstvom, a površina zasada je najmanje 0,5 ha;
- bave pčelarstvom, a koji imaju najmanje 30 pčelinjih društava; i
- bave ribarstvom i akvakulturom i imaju najmanji godišnji kapacitet od 10 t ribe ili školjki.

Korisnici podrške iz stava 1 al. 4, 5, 6 i 8 ovog člana, prilikom podnošenja zahtjeva za dodjelu podrške podnose i dokaz o pravu svojine na zemljištu, odnosno objektu ili dokaz kojim se utvrđuje pravo korišćenja zemljišta na period od najmanje deset godina počev od dana podnošenja zahtjeva za dodjelu podrške ili prije.

Zemljište (proizvodne površine) i životinje iz stava 1 ovog člana moraju biti upisani u registar poljoprivrednih gazdinstava najkasnije do dana objavljivanja javnog poziva.

Minimalni obim proizvodnje u trenutku podnošenja zahtjeva za isplatu

Član 13

- brisan -

Investicije za obnovljive izvore energije

Član 14

Sredstva podrške za sprovođenje Mjere 1 za investicije za korišćenje obnovljivih izvora energije - fotonaponski sistemi, mogu se koristiti ukoliko kapacitet sistema ne prelazi potrebe za energijom na poljoprivrednom gazdinstvu, a proizvedena energija se koristi za sopstvene potrebe.

Nabavka traktora

Član 14a

Korisnici Mjere 1 mogu dobiti podršku za samo jedan traktor, sa maksimalnom snagom (koja ne prelazi 100 kW) u periodu realizacije IPARD II Programa.

Visina podrške

Član 15

Sredstva podrške za sprovođenje Mjere 1 mogu se dodijeliti za investicije čija ukupna vrijednost prihvatljivih troškova iznosi od 10.000 € do 500.000 €.

Sredstva iz stava 1 ovog člana dodjeljuje se u visini do 60% vrijednosti odobrenih prihvatljivih troškova.

Sredstva iz stava 1 ovog člana dodjeljuje se u visini do 65% vrijednosti odobrenih prihvatljivih troškova za poljoprivredno gazdinstvo čiji nosilac u trenutku donošenja odluke o dodjeli podrške ima manje od 40 godina.

Sredstva iz stava 1 ovog člana dodjeljuju se u visini do 70% vrijednosti odobrenih prihvatljivih troškova na poljoprivrednom gazdinstvu u planinskom području.

Dodatna sredstva podrške od 10% u odnosu na sredstva iz st. 2, 3 i 4 ovog člana, mogu se dodijeliti za dio odobrenih prihvatljivih troškova koji se odnosi na upravljanje, skladištenje stajnjaka i drugog otpada iz poljoprivredne proizvodnje.

Korisnici sredstava podrške iz Mjere 3

Član 16

Sredstva podrške iz Mjere 3 mogu koristiti pravna lica (mikro, mala i srednja) u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, koja su upisana u CRPS i kooperative.

Sredstva podrške iz stava 1 ovog člana mogu koristiti i velika pravna lica koja imaju manje od 750 zaposlenih ili čiji godišnji obrt ne prelazi 200.000.000 €, pod uslovom da se investicijom obezbjeđuje ispunjavanje uslova u pogledu zaštite životne sredine, javnog zdravlja, dobrobiti životinja i zaštite i zdravlja na radu za cjelokupan proces proizvodnje, odnosno postrojenja.

Korisnici sredstava podrške iz st. 1 i 2 ovog člana ne mogu biti pravna lica koja su u vlasništvu države preko 25% kapitala društva.

Korisnici sredstava podrške iz st. 1 i 2 ovog člana, moraju biti registrovani za djelatnost prerade i/ili proizvodnje poljoprivrednih proizvoda.

Ako je korisnik podrške povezan i/ili ima partnerske odnose sa drugim pravnim licima, korisnik podrške i druga pravna lica koja su povezana i/ili imaju partnerske odnose sa korisnikom podrške, mogu ostvariti pravo na sredstva podrške kao jedan korisnik podrške.

Sektori za korišćenje sredstava podrške

Član 17

Sredstva podrške iz Mjere 3 mogu se koristiti za proizvodnju poljoprivrednih i ribljih proizvoda datih u Prilogu 1 ove uredbe iz sljedećih sektora:

- 1) prerade mlijeka;
- 2) prerade mesa;
- 3) prerade voća, povrća i ratarskih kultura (uključujući žitarice, gljive, pečurke, aromatično i ljekovito bilje);
- 4) proizvodnje vina;
- 5) prerade maslina;
- 6) prerade ribe i proizvoda akvakulture.

Prihvatljive investicije i troškovi

Član 18

Sredstva podrške iz Mjere 3 mogu se koristiti za podršku u sektorima prerade mlijeka, prerade mesa, prerade voća, povrća, ratarskih kultura (uključujući žitarice, gljive, pečurke,

aromatično i ljekovito bilje), proizvodnje vina, prerade maslina i sektoru prerade ribe, i to za:

- 1) izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za prijem i preradu, pomoćnih objekata, kupovinu namjenske opreme, uređaja i mašina;
 - 2) uređenje infrastrukture korisnika i investicije vodosnabdijevanja;
 - 3) izgradnju, rekonstrukciju ili opremanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora - fotonaponski sistemi;
 - 4) investicije u opremanje sistema za štednju energije, zaštitu životne sredine, opremu i sredstva za ponovnu preradu repromaterijala i preradu, tretman i odlaganje otpada i nusproizvoda;
 - 5) uvođenje sistema bezbjednosti hrane i upravljanja kvalitetom proizvoda;
 - 6) nabavku opreme, uređaja i mašina, uključujući hardver i softver.
- Za realizaciju investicija iz stava 1 ovog člana, prihvatljivi troškovi sredstava dati su u Prilogu 2 ove uredbe.

Opšti troškovi

Član 19

Pored troškova iz Priloga 2 ove uredbe, sredstva podrške iz Mjere 3 mogu se koristiti i za opšte troškove (naknade za usluge arhitekata, inženjera, drugih konsultanata i studija izvodljivosti) do 12% vrijednosti prihvatljivih troškova investicije i to za:

- 1) projekte sa prihvatljivim troškom investicija manje od 1.000.000 €, troškovi pripreme biznis plana ne smiju biti veći od 5% prihvatljivih troška investicije;
- 2) projekte sa prihvatljivim troškom investicija od 1.000.000 € do 1.500.000 € troškovi pripreme biznis plana ne smiju biti veći od 4% prihvatljivih troška investicije.

Ponude i/ili računi za opšte troškove investicije mogu se dostavljati samo od pravnih lica, odnosno nezavisnih ponuđača koji su registrovani za obavljanje djelatnosti za koju se daje ponuda ili izdaje račun.

Opšti troškovi za podnošenje zahtjeva za dodjelu podrške su prihvatljivi samo ako je u trenutku podnošenja zahtjeva dostavljena potrebna dokumentacija (biznis plan, tehnička i projektna dokumentacija) za dodjelu sredstava podrške za pokriće opštih troškova.

Neprihvatljivi troškovi za podršku iz Mjere 3

Član 20

Sredstva podrške iz Mjere 3 ne mogu se koristiti za:

- 1) poreze, naknade, takse, doprinose i porez na dodatu vrijednost (PDV);
- 2) carine, uvozne dažbine, ili bilo koje druge troškove koji imaju ekvivalentan efekat;
- 3) kupovinu, uzimanje u zakup ili lizing zemljišta i postojećih objekata;
- 4) kamate, novčane kazne, finansijske kazne i sudske troškove;
- 5) operativne troškove,
- 6) polovnu opremu i mehanizaciju;
- 7) bankarske troškove, troškove garancija i ostale i slične troškove;
- 8) troškove održavanja i amortizacije;
- 9) plaćanje u naturi;
- 10) pribavljanje dozvola za obavljanje proizvodnje;

11) nabavku potrošnog materijala.

Troškovi nastali prije zaključivanja ugovora o dodjeli sredstava podrške nijesu prihvatljivi osim opštih troškova"

Ekonomska održivost korisnika

Član 21

Korisnici sredstava podrške Mjere 3 ekonomsku održivost dokazuju biznis planom i finansijskim iskazima.

Korisnici sredstava podrške Mjere 3 čiji su ukupni troškovi za realizaciju investicije jednaki ili veći od 50.000 € izrađuju detaljan biznis plan, a korisnici čiji su ukupni troškovi za realizaciju investicije manji od 50.000 € izrađuju pojednostavljeni biznis plan.

Vlasništvo nad predmetom investicije

Član 22

Pravo na dobijanje podrške iz sredstava Mjere 3, mogu ostvariti korisnici podrške koji su u trenutku konačne isplate sredstava podrške vlasnici predmeta investicije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, pravo na dobijanje podrške iz sredstava Mjere 3, mogu ostvariti i korisnici podrške čija se investicija odnosi na nabavku opreme, uređaja i mašina u zakupljenim objektima i/ili na parcelama, pod uslovom da je ugovor o zakupu zaključen na period duži od deset godina od dana podnošenja zahtjeva za dodjelu podrške.

Uslovi za dobijanje podrške za sprovođenje Mjere 3 (specifični kriterijumi)

Član 23

Pravo na dobijanje sredstava podrške iz Mjere 3 mogu ostvariti korisnici koji najkasnije do konačne isplate sredstava podrške imaju instalirani kapacitet proizvodnje i to:

1) u sektoru prerade mlijeka sa minimalnim kapacitetom dnevne prerade od 500 l mlijeka;

2) u sektoru prerade mesa:

- klanice sa minimalnim kapacitetom dnevnog klanja (8 radnih časova) od deset grla goveda ili 20 grla svinja ili 30 grla ovaca ili koza ili 3.000 komada živine;

- prerada mesa sa minimalnim kapacitetom godišnje prerade od 10 t;

3) u sektoru proizvodnje vina sa minimalnim godišnjim kapacitetom od 2.000 l vina;

4) u sektoru prerade maslina sa minimalnim godišnjim kapacitetom prerade od 500 kg;

5) u sektoru prerade ribe i akvakulture sa minimalnim kapacitetom godišnje prerade od 5 t.

Korisnici podrške iz stava 1 ovog člana, najkasnije prije isplate sredstava podrške moraju biti upisani u odgovarajuće registre, u skladu sa zakonom.

Investicije za obnovljive izvore energije

Član 23a

Sredstva podrške za sprovođenje Mjere 3 za investicije za korišćenje obnovljivih izvora energije - fotonaponski sistemi, mogu se koristiti ukoliko kapacitet sistema ne prelazi potrebe za energijom korisnika podrške, a proizvedena energija se koristi za sopstvene potrebe.

Korišćenje obnovljivih izvora energije

Član 24

- brisan -

Povećanje kapaciteta prerađivačkog pogona

Član 25

Ukoliko postojeći kapacitet prerađivačkog pogona nije u potpunosti iskorišćen, opravdanost investicije u proširenje kapaciteta prerađivačkog pogona mora se dokazati biznis planom.

Visina podrške

Član 26

Sredstva podrške iz Mjere 3 mogu se dodijeliti za investicije čija ukupna vrijednost prihvatljivih troškova iznosi od 40.000 € do 1.500.000 €.

Sredstva podrške iz stava 1 ovog člana dodjeljuju se u visini od 50% vrijednosti odobrenih prihvatljivih troškova.

Dodatna sredstva podrške od 10% u odnosu na sredstva iz stava 2 ovog člana mogu se dodijeliti za dio prihvatljivih/odobrenih troškova koji se odnosi na upravljanje otpadom, nusproizvodima, prečišćavanje otpadnih voda i iskorišćavanje otpada.

Korisnici sredstava podrške za Mjeru 7

Član 26a

Sredstva podrške iz Mjere 7 - podmjera 7.1 "Podrška investicijama za razvoj ruralnog turizma" (u daljem tekstu: podmjera 7.1) mogu koristiti:

- fizička lica, kao nosioci porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, upisana u registar poljoprivrednih gazdinstava najkasnije do dana objavljivanja javnog poziva, pod uslovom da se investicija realizuje isključivo u ruralnim područjima iznad 600 metara nadmorske visine;

- mikro i mala pravna lica u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo (u daljem tekstu: mikro i mala pravna lica), koja su osnovana ili posluju u ruralnim područjima, pod uslovom da se investicija realizuje isključivo u ruralnim područjima iznad 600 metara nadmorske visine.

Izuzetno od stava 1 alineja 2 ovog člana mikro i mala pravna lica osnovana izvan ruralnih područja mogu biti korisnici podrške, pod uslovom da se investicija realizuje isključivo u ruralnim područjima iznad 600 metara nadmorske visine.

Sredstva podrške iz Mjere 7 - podmjera 7.2 "Podrška investicijama za preradu na gazdinstvu" (u daljem tekstu: podmjera 7.2) mogu koristiti:

- fizička i/ili pravna lica (mikro i mala), kao nosioci porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, koja su najkasnije do dana objave javnog poziva upisana u registar poljoprivrednih gazdinstava i registrima za primarnu poljoprivrednu proizvodnju koje vode organ uprave nadležan za poslove bezbjednosti hrane, veterine i fitosanitarne poslove i/ili organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i čija proizvodnja je u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost hrane.

Korisnici sredstava podrške iz stava 3 ovog člana koji su mikro i mala pravna lica moraju biti registrovani u CRPS-u za djelatnost prerade i/ili proizvodnje poljoprivrednih proizvoda.

Sredstva podrške iz Mjere 7 - podmjera 7.3 "Podrška investicijama za unapređenje zanata" (u daljem tekstu: podmjera 7.3) mogu koristiti fizička lica, sa mjestom prebivališta u ruralnom području iznad 600 metara nadmorske visine, gdje će se realizovati investicija.

Korisnici sredstava podrške iz Mjere 7 ne mogu biti pravna lica koja su u vlasništvu države sa više od 25% kapitala društva.

Ako je korisnik sredstava podrške Mjere 7 (podmjere 7.1 i 7.2) povezan i/ili ima partnerske odnose sa drugim pravnim licima, korisnik sredstava podrške i druga pravna lica koja su povezana i/ili imaju partnerske odnose sa korisnikom podrške, mogu ostvariti pravo na sredstva podrške kao jedan korisnik podrške.

Sektori za korišćenje sredstava podrške

Član 26b

Sredstva podrške iz Mjere 7 (podmjera 7.2) mogu se koristiti iz sljedećih sektora:

- 1) mlijeka;
- 2) voća i povrća;
- 3) žitarica;
- 4) vina;
- 5) maslina.

Prihvatljive investicije i troškovi

Član 26c

Sredstva podrške iz Mjere 7 (podmjere 7.1, 7.2 i 7.3) mogu se koristiti za podršku, i to za:

- 1) izgradnju i/ili rekonstrukciju objekata;
- 2) kupovinu opreme, uključujući kompjuterski hardver i softver, kao i specijalizovanu opremu i namještaj za osobe sa posebnim potrebama i djecu, do nivoa njihove tržišne vrijednosti;
- 3) izgradnju i/ ili rekonstrukciju unutrašnjih pristupnih puteva na posjedu;
- 4) izgradnju i/ili rekonstrukciju postrojenja, instalaciju i/ili nabavku opreme za korišćenje obnovljivih izvora energije - fotonaponski sistemi;
- 5) nabavku opreme i uređaja za tretman otpadnih voda.

Za realizaciju investicija iz stava 1 ovog člana, prihvatljivi troškovi za korišćenje sredstava podrške dati su u Prilogu 2 ove uredbe.

Opšti troškovi

Član 26d

Pored troškova iz Priloga 2 ove uredbe, sredstva podrške za sprovođenje Mjere 7 mogu se koristiti i za opšte troškove (naknade za usluge arhitekta, inženjera, drugih konsultanata i studija izvodljivosti) do 12% vrijednosti prihvatljivih troškova investicije, pod uslovom da troškovi pripreme biznis plana nijesu veći od 5% prihvatljivog troška investicije.

Ponude i/ili računi za opšte troškove investicije mogu se dostavljati samo od pravnih lica, odnosno nezavisnih ponuđača koji su registrovani za obavljanje djelatnosti za koju se daje ponuda ili izdaje račun.

Opšti troškovi za podnošenje zahtjeva za dodjelu podrške su prihvatljivi samo ako je u trenutku podnošenja zahtjeva dostavljena potrebna dokumentacija (biznis plan, tehnička i projektna dokumentacija) za dodjelu sredstava podrške za pokriće opštih troškova.

Neprihvatljivi troškovi za Mjeru 7

Član 26e

Troškovi za koje se ne mogu koristiti sredstva podrške iz Mjere 7 su:

- 1) porezi, naknade, takse, doprinosi, uključujući poreze na dodatu vrijednost (PDV);
- 2) carine, uvozne dažbine ili bilo koji drugi troškovi koji imaju ekvivalentan efekat;
- 3) kupovina, uzimanje u zakup ili lizing zemljišta i postojećih objekata;
- 4) kamate, novčane kazne, finansijske kazne i sudski troškovi;
- 5) operativni troškovi;
- 6) polovna oprema i mehanizacija;
- 7) bankarski troškovi, troškovi garancija i slični troškovi;
- 8) plaćanje u naturi;
- 9) pribavljanje dozvole za obavljanje proizvodnje, kupovinu životinja, biljaka i njihovo održavanje (uključujući troškove sadnje), amortizacija i troškovi zakupa;
- 10) troškovi održavanja i amortizacije;
- 11) nabavka potrošnog materijala;
- 12) troškovi obrtnih sredstava uključujući sitni inventar (jastuci, jorgani, posteljina, escajg uključujući svo posuđe, sijalice, sva oprema za kupatilo osim glavnih sanitarija, vješalice, nabavka umjetničkih slika/djela, saksije i cvijeće - hortikultura i drugo) i troškovi domaće radinosti.

Troškovi nastali prije zaključenja ugovora o dodjeli sredstava podrške nijesu prihvatljivi osim opštih troškova.

Stručna osposobljenost

Član 26f

Sredstva podrške za Mjeru 7 (podmjere 7.1 i 7.3) može da koristi korisnik podrške, koji:

- ima najmanje završen IV1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija za podmjeru 7.1,
- ispunjava uslove u skladu sa zakonom kojim je uređeno zanatstvo za podmjeru 7.3.

Sredstava podrške iz Mjere 7 (podmjera 7.2) može da koristi korisnik podrške, koji:

- ima najmanje završen IV1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija; ili
- ima najmanje tri godine iskustva u poljoprivrednoj proizvodnji, preradi ili uslugama vezanim za poljoprivredu; ili
- je završio obuku iz sektora za koji je podnio zahtjev za dodjelu podrške u trajanju od najmanje 50 časova.

Dokazi iz st. 1 i 2 ovog člana dostavljaju se najkasnije do konačne isplate sredstava podrške.

Ekonomska održivost korisnika

Član 26g

Korisnici sredstava podrške Mjere 7 - fizička lica ekonomsku održivost dokazuju biznis planom, a pravna lica ekonomsku održivost dokazuju biznis planom i finansijskim iskazima.

Korisnici sredstava podrške Mjere 7 čiji su ukupni troškovi za realizaciju investicije jednaki ili veći od EUR 50.000 izrađuju detaljan biznis plan, a korisnici čiji su ukupni troškovi za realizaciju investicije manji od EUR 50.000 izrađuju pojednostavljeni biznis plan.

Vlasništvo nad predmetom investicije

Član 26h

Pravo na dobijanje podrške za sprovođenje Mjere 7 mogu ostvariti korisnici podrške koji su najkasnije do dana konačne isplate sredstava podrške vlasnici predmeta investicije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, pravo na dobijanje podrške za sprovođenje Mjere 7 mogu ostvariti i korisnici podrške čija se investicija odnosi samo na opremanje objekta, pod uslovom da je objekat koji se oprema najkasnije do trenutka konačne isplate sredstava podrške u vlasništvu korisnika.

Uslovi za dobijanje sredstava podrške za sprovođenje Mjere 7 (podmjera 7.1)

Član 26i

Pravo na dobijanje sredstava podrške iz Mjere 7 (podmjere 7.1) mogu ostvariti korisnici podrške koji su najkasnije do dana konačne isplate sredstava podrške vlasnici isključivo komplementarnih ugostiteljskih objekata za pružanje usluga smještaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka, koji ispunjavaju uslove utvrđene zakonom kojim se uređuje turizam i ugostiteljstvo, i to:

- fizička lica za objekte: kuća, seosko domaćinstvo, turistički apartman i/ili kamp, sa maksimalno do 10 soba, odnosno 20 ležaja i/ili kampa do 15 smještajnih jedinica; i
- pravna lica za objekte: kuća, seosko domaćinstvo, turistički apartmanski blok (deset i više turističkih apartmana u okviru istog građevinskog objekta), turistički apartman, gostionica, hostel, etno selo, odmaralište i/ili planinarski dom, sa maksimalno do 15 soba, odnosno 30 ležaja.

Uslovi za dobijanje sredstava podrške za sprovođenje Mjere 7 (podmjera 7.2)

Član 26j

Pravo na dobijanje sredstava podrške iz Mjere 7 (podmjere 7.2) mogu ostvariti korisnici podrške za investicije u sektorima iz člana 26b ove uredbe, čiji objekti do dana konačne isplate sredstava podrške ispunjavaju uslove utvrđene zakonom kojim je uređena bezbjednost hrane i uredbom kojim su uređeni zahtjevi higijene za objekte i prostorije u kojima se proizvode male količine primarnih proizvoda za ishranu ljudi.

Uslovi za dobijanje sredstava podrške za sprovođenje Mjere 7 (podmjera 7.3)

Član 26k

Pravo na dobijanje sredstava podrške iz Mjere 7 (podmjere 7.3) mogu ostvariti korisnici koji najkasnije do dana konačne isplate sredstava podrške moraju biti upisani u Registar zanatlija u skladu sa zakonom kojim se uređuje zanatska djelatnost.

Zanati prihvatljivi za podršku iz stava 1 ovog člana dati su u Prilogu 5 koji je sastavni dio ove uredbe.

Investicije za obnovljive izvore energije

Član 26l

Sredstva podrške za sprovođenje Mjere 7 za investicije za korišćenje obnovljivih izvora energije - fotonaponski sistemi, mogu se koristiti ukoliko kapacitet sistema energije prelazi prosječnu trogodišnju potrošnju energije za sopstvene potrebe korisnika.

Visina podrške

Član 26lj

Sredstva podrške za sprovođenje Mjere 7 (podmjera 7.1) mogu se dodijeliti za investicije čija ukupna vrijednost prihvatljivih troškova iznosi od 10.000 € do 150.000 €.

Sredstva podrške za sprovođenje Mjere 7 (podmjera 7.2) mogu se dodijeliti za investicije čija ukupna vrijednost prihvatljivih troškova iznosi od 10.000 € do 30.000 €.

Sredstva podrške za sprovođenje Mjere 7 (podmjera 7.3) mogu se dodijeliti za investicije čija ukupna vrijednost prihvatljivih troškova iznosi od 5.000 € do 15.000 €.

Sredstva iz st. 1, 2 i 3 ovog člana dodjeljuje se u visini do 65% vrijednosti odobrenih prihvatljivih troškova.

Javni poziv

Član 27

Sredstva podrške iz Mjere 1, Mjere 3 i Mjere 7 (podmjere 7.1, 7.2 i 7.3) mogu se koristiti na osnovu zahtjeva za dodjelu podrške koji se podnosi na osnovu javnog poziva.

Javni poziv objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore", u najmanje jednom dnevnom štampanom mediju i na internet stranici organa državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Javni poziv sadrži:

- 1) sektore za koje će se dodijeliti sredstva podrške;
- 2) prihvatljive investicije;
- 3) uslove za dodjelu podrške;
- 4) uslove za korisnike podrške;
- 5) visinu bespovratne podrške;
- 6) rok za podnošenje zahtjeva;
- 7) način podnošenja zahtjeva i dokumentacije koja se dostavlja uz zahtjev;

Neblagovremeni zahtjevi, kao i zahtjevi uz koje nije podnijeta sva neophodna dokumentacija tražena javnim pozivom neće se razmatrati.

Postupanje po zahtjevu za dodjelu podrške

Član 28

Nakon podnošenja zahtjeva za dodjelu podrške vrši se administrativna i kontrola na terenu.

Administrativnom kontrolom vrši se provjera kompletnosti dostavljene dokumentacije i prihvatljivosti zahtjeva za dodjelu sredstava podrške.

Provjera kompletnosti zahtjeva vrši se radi utvrđivanja blagovremenosti, potpunosti i valjanosti zahtjeva i dokumentacije podnijete uz zahtjev za dodjelu podrške.

Provjera prihvatljivosti zahtjeva vrši se radi utvrđivanja ispunjenosti propisanih uslova za dobijanje sredstava podrške propisanih zakonom, ovom uredbom i javnim pozivom.

Provjera novčanih vrijednosti navedenih u zahtjevu

Član 29

Provjera novčanih vrijednosti navedenih u zahtjevu za dodjelu podrške za nabavku roba, usluga i radova, kao i vrijednosti opštih troškova vrši se prilikom donošenja odluke o dodjeli podrške i isplati sredstava podrške.

Novčane vrijednosti iz stava 1 ovog člana moraju biti u skladu sa realnim i razumnim tržišnim cijenama.

Provjera realnosti i razumnosti novčanih vrijednosti iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu:

- 1) referentnih troškova (baza referentnih cijena); i/ili
- 2) poređenja različitih ponuda; i/ili
- 3) procjene komisije za evaluaciju; i/ili
- 4) drugih odgovarajućih metoda provjere.

Provjera realnosti i razumnosti novčanih vrijednosti za opšte troškove vrši se u skladu sa metodologijom za procjenu i opravdanost opštih troškova.

Kontrola na terenu prije odobravanja zahtjeva za dodjelu podrške

Član 30

Nakon izvršene administrativne kontrole prije odobravanja zahtjeva za dodjelu sredstava podrške vrši se kontrola na terenu.

Kontrola na terenu sprovodi se u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja na terenu u odnosu na podatke i dokaze navedene u zahtjevu za dodjelu sredstava podrške.

Predmet kontrole na terenu

Član 31

Prilikom obavljanja kontrole na terenu vrši se:

1) provjera poljoprivrednog zemljišta, zasada, stoke, poslovnih, proizvodnih i skladišnih prostora, objekata, opreme i mehanizacije, robe i poslovne dokumentacije (računi, dokumenti o ispunjavanju uslova, potvrde o plaćanju, garantni listovi, tehnički podaci, rješenja, ugovori, potvrde, podaci o korišćenim materijalima, obavljenom poslu i bankovni izvještaji u posjedu korisnika i sa njim povezanih lica) podnosioca zahtjeva za mjere koje su predmet podrške;

2) provjera svih podataka koji se odnose na prirodu, kvantitet i kvalitet roba i usluga;

3) provjera realizacije investicije i načina korišćenja sredstava podrške;

4) provjera usklađenosti realizacije investicije sa planskom i tehničkom dokumentacijom;

5) prikupljanje podataka i obavještenja od drugih nadležnih organa;

6) provjera označavanja investicije u skladu sa ugovorom o dodjeli podrške.

Kontrola se može najaviti 48 sati prije vršenja kontrole radi obezbjeđivanja da ne dođe do narušavanja ciljeva i svrhe kontrole na terenu, a vrijeme i mjesto kontrole može se neposredno dogovoriti sa korisnikom sredstava podrške.

Korisnik sredstava podrške je dužan prilikom najave kontrole da lica koja vrše kontrolu obavijesti o svim promjenama na gazdinstvu ili o promjenama investicije.

Pored kontrola iz stava 1 ovog člana kontrole se mogu obavljati i u bilo kojem trenutku za vrijeme trajanja investicije.

Kriterijumi za bodovanje i rangiranje projekta

Član 32

Nakon izvršenih kontrola zahtjeva za dodjelu podrške vrši se bodovanje i rangiranje prihvatljivih zahtjeva koji ispunjavaju propisane uslove.

Bodovanje i rangiranje prihvatljivih zahtjeva vrši se u skladu sa kriterijumima datim u Prilogu 3 koji je sastavni dio ove uredbe.

Odluka o dodjeli sredstava podrške

Član 33

Nakon izvršene administrativne, terenske kontrole i bodovanja i rangiranja donosi se odluka o dodjeli sredstava podrške.

Odluka o odbijanju zahtjeva za dodjelu podrške

Član 34

Dodjela sredstava podrške neće se odobriti ako:

- 1) zahtjev nije blagovremen, potpun i nije izvršena dopuna dokumentacije;
- 2) zahtjev nije dostavljen na način propisanim javnim pozivom;
- 3) zahtjev ne ispunjava uslove propisane zakonom, ovom uredbom i javnim pozivom;
- 4) je protiv podnosioca zahtjeva pokrenut krivični postupak, postupak stečaja ili likvidacije, ili je osuđivan za krivična djela protiv imovine, platnog prometa i privrednog poslovanja i službene dužnosti;
- 5) podnosilac zahtjeva ima neizmirenih obaveza prema Ministarstvu;
- 6) podnosilac zahtjeva nije omogućio obavljanje kontrole na terenu;
- 7) je podnosilac zahtjeva koristio sredstava za finansiranje investicije iz člana 45 ove uredbe;
- 8) je podnosilac zahtjeva započeo realizaciju investicije uključujući i zaključivanje ugovora sa dobavljačima ili izvođačima u pravcu realizacije investicije, osim realizacije opštih troškova;
- 9) se utvrdi da korisnik sredstava podrške nije u mogućnosti da ispunji uslove i standarde utvrđene zakonom i IPARD II Programom;
- 10) se zahtjevom traže sredstva podrške za troškove ili investicije koje nijesu u skladu sa Prilogom 2 ove uredbe ili neprihvatljivi troškovi iz čl. 9, 20 i 26e ove uredbe;
- 11) je podnosilac zahtjeva dostavio neistinite ili pogrešne informacije koje se odnose na stvaranje vještačkih uslova sa ciljem dobijanja sredstava podrške;
- 12) postoji sukob interesa između korisnika podrške, korisnika podrške i ponuđača roba i usluga za realizaciju investicije;
- 13) se utvrdi da novčane vrijednosti iz člana 29 ove uredbe prevazilaze razumne i realne novčane vrijednosti;
- 14) je korisnik podrške evidentiran na Listi korisnika koji su zloupotrijebili finansijsku podršku.
- 15) podnosilac zahtjeva nije dokazao ekonomsku održivost gazdinstva ili pravnog lica korisnika podrške;
- 15a) podnosilac zahtjeva nije dostavio, za sve prihvatljive troškove, ponudu/e izdate od strane pravnog/pravnih lica koja su registrovana u skladu sa zakonom za obavljanje djelatnosti za koju se daje ponuda;
- 16) je ukupna vrijednost prihvatljivih troškova manja ili veća od iznosa iz člana 15 odnosno člana 26 ove uredbe, nakon izvršene provjere u skladu sa članom 29 ove uredbe.

Ugovor o dodjeli sredstava podrške

Član 35

Ugovor o dodjeli sredstava podrške zaključuje se na osnovu odluke o dodjeli sredstava podrške.

Ugovor o dodjeli sredstava podrške naročito sadrži:

- 1) ugovorne strane;
- 2) predmet ugovora;

- 3) prava i obaveze ugovornih strana;
- 4) visinu, rokove, uslove i način realizacije investicije;
- 5) način obavljanja kontrole na terenu;
- 6) uslove za izmjenu ili raskid ugovora;
- 7) način rješavanja sporova;
- 8) javnost podataka;
- 9) ostale bitne elemente od značaja za dodjelu sredstava podrške.

Izmjena ugovora o dodjeli sredstava podrške

Član 36

- brisan -

Realizacija investicije

Član 37

Nakon zaključivanja ugovora iz člana 35 ove uredbe, korisnik je dužan da sačini poziv za dostavljanje ponuda za nabavku roba ili radova neophodnih za realizaciju investicije.

Poziv iz stava 1 ovog člana korisnik dostavlja organu državne uprave nadležnom za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo) radi objavljivanja na zvaničnoj internet stranici Ministarstva.

Poziv iz stava 1 ovog člana dostavlja se na obrascu 1 ili 2 u zavisnosti od vrste nabavke.

Ponude mogu dostavljati samo pravna lica koja su registrovana u skladu sa zakonom za obavljanje djelatnosti za koju se daje ponuda. Poziv iz stava 2 ovog člana sadrži minimalne tehničke specifikacije za nabavku opreme i predmjer radova za realizaciju građevinskog dijela radova.

Na internet stranici Ministarstva objavljuje se vrijeme i mjesto otvaranja ponuda.

Cijene u ponudama iskazuju se u EUR-ima.

Korisnik ne smije izabrati ponudu od ponuđača sa kojim je u sukobu interesa (ima vlasničke, srodničke ili partnerske odnose).

Investicija koja se odnosi na izgradnju ili rekonstrukciju objekata mora se realizovati u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

Korisnik podrške uz zahtjev za isplatu sredstava podrške dostavlja konačan izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru i dokaz da je objekat koji je predmet investicije upisan u katastar nepokretnosti.

Obrasci iz stava 3 ovog člana čine sastavni dio ove uredbe.

Zahtjev za isplatu sredstava podrške

Član 38

Nakon završetka investicije korisnik sredstava podrške podnosi zahtjev za isplatu sredstava podrške, u roku utvrđenom ugovorom o dodjeli sredstava podrške.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavljaju se:

- računi i dokazi o uplati i drugi dokazi o plaćenim troškovima iz Priloga 2 ove uredbe;

- dokazi o ispunjavanju uslova utvrđenih zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i zaštita životne sredine.

- drugi dokazi u skladu sa ugovorom i javnim pozivom.

Troškovi nastali za realizaciju investicije prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu moraju biti plaćeni u potpunosti.

Postupanje po zahtjevu za isplatu sredstava podrške

Član 39

Nakon podnošenja zahtjeva za isplatu sredstava podrške vrši se administrativna i kontrola na terenu.

Administrativnom kontrolom vrši se provjera kompletnosti dostavljene dokumentacije i prihvatljivosti zahtjeva za isplatu sredstava podrške.

Provjera kompletnosti zahtjeva vrši se radi utvrđivanja blagovremenosti, potpunosti i valjanosti zahtjeva i dokumentacije podnijete uz zahtjev za isplatu sredstava podrške.

Provjera prihvatljivosti zahtjeva vrši se radi utvrđivanja da li je investicija realizovana u skladu sa ugovorom o dodjeli sredstava podrške.

Kontrola na terenu zahtjeva za isplatu sredstava podrške vrši se u skladu sa čl. 30 i 31 ove uredbe.

Odluka o isplati sredstava podrške

Član 40

Isplata sredstava podrške vrši se u roku ne dužem od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva nakon utvrđivanja ispunjenosti uslova i izvršene kontrole na terenu.

Isplata sredstava podrške korisniku vrši se jednokratno.

Kontrola na terenu nakon isplate sredstava podrške

Član 41

Kontrola na terenu nakon isplate sredstava podrške sprovodi se najmanje jednom u pet godina od dana isplate sredstava podrške.

Kontrola na terenu nakon isplate sredstava podrške vrši se u skladu sa čl. 30 i 31 ove uredbe.

Izmjene investicije

Član 42

Ukoliko se kontrolom na terenu utvrdi da je investicija završena sa malim izmjenama u odnosu na investiciju koja je odobrena ugovorom o dodjeli sredstava podrške, u iznosu manjem od 30% u odnosu na ukupnu vrijednost odobrenih sredstava podrške, a čija promjena nije rezultat nepravilnosti ili prevare, pod uslovom da je investicija je u potpunosti funkcionalna, sredstva podrške umanjice se za iznos neprihvatljivog troška.

Odbijanje zahtjeva za isplatu sredstava podrške

Član 43

Zahtjev za isplatu sredstava podrške odbiće se ako:

- 1) investicija nije realizovana u skladu sa uslovima propisanim zakonom, ovom uredbom, ugovorom i javnim pozivom;
 - 2) prikazani troškovi ne spadaju u troškove iz Priloga 2 ove uredbe;
 - 3) zahtjev za isplatu sredstava podrške nije dostavljen u roku propisanom ugovorom;
 - 4) se utvrdi odstupanje koje prelazi iznos od 30% ukupne vrijednosti odobrenih sredstava podrške;
 - 5) podnosilac zahtjeva ne omogući obavljanje kontrole na terenu;
 - 6) se objekti i oprema koji su predmet investicije za koji se traže sredstva podrške koriste na način protivno njenoj namjeni navedenoj u ugovoru o dodjeli sredstava podrške;
 - 7) se utvrdi razlika između dokaza priloženih uz zahtjev za isplatu i činjeničnog stanja utvrđenog prilikom vršenja kontrole na terenu;
 - 8) je protiv podnosioca zahtjeva pokrenut krivični postupak, postupak stečaja ili likvidacije, ili je osuđivan za krivična djela protiv imovine, platnog prometa i privrednog poslovanja i službene dužnosti;
 - 9) su utvrđene nepravilnosti u iznosu većem od 30% ukupne investicije ili neistiniti podaci - za isplatu sredstava podrške, a sredstva podrške nijesu isplaćena korisniku;
 - 10) se utvrdi da korisnik sredstava podrške nije ispunio uslove utvrđene ovom uredbom, ugovorom i javnim pozivom;
 - 11) je podnosilac zahtjeva dostavio neistinite ili pogrešne informacije, koje se odnose na stvaranje vještačkih uslova za isplatu sredstava podrške;
 - 12) se utvrdi da je investicija započeta prije potpisivanja ugovora o dodjeli sredstava podrške;
 - 13) nabavljena roba po pozivu za dostavljanje ponuda koja je veća od 100.000,00 eura ne potiče iz zemalja datih u Prilogu 4 koji je sastavni dio ove uredbe;
 - 14) se utvrde greške nastale tokom administrativne i kontrole na terenu zahtjeva za dodjelu podrške, a tiču se prihvatljivosti i funkcionalnosti investicije;
 - 15) se administrativnom ili kontrolom na terenu utvrdi da nabavljena roba i/ili oprema nije nova;
 - 16) se utvrdi da je korisnik koristio sredstava za finansiranje investicije iz člana 45 ove uredbe;
 - 17) postoji sukob interesa između korisnika i ponuđača/dobavljača roba i usluga za realizaciju investicije;
 - 18) ako investicija nije realizovana u skladu sa članom 37 ove uredbe;
 - 19) je korisnik podrške evidentiran kao korisnik koji je zloupotrijebio finansijsku podršku.
- Odbijanjem zahtjeva za isplatu istovremeno se raskida ugovor o dodjeli sredstava podrške.

Porijeklo roba i usluga

Član 44

Za sve robe i usluge date u ugovoru, ponudi i /ili računu, čiji ukupan iznos prihvatljivih troškova je manji od 100.000 € prihvatljive su za podršku bez obzira na države porijekla roba i usluga.

Za sve robe i usluge date u ugovoru, ponudi i /ili računu, čiji ukupan iznos prihvatljivih troškova je jednak ili veći od 100.000 € su prihvatljive za podršku, ukoliko potiču iz država datih u Prilogu 4 ove uredbe.

Dvostruko finansiranje

Član 45

Projekti koji se finansiraju iz iz Mjere 1, Mjere 3 i Mjere 7 (podmjere 7.1, 7.2 i 7.3) ne smiju se dodatno finansirati sredstvima:

- Evropske unije;
- budžeta Crne Gore i lokalne samouprave;
- iz donacija.

Broj projekata po korisniku sredstava podrške

Član 46

Sredstva podrške mogu se dodijeliti za podršku jednog projekta po javnom pozivu.

Korisniku sredstava podrške mogu se odobriti sredstva podrške za ukupno po tri projekta za svaku od mjera iz člana 1 ove uredbe.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, u okviru Mjere 7 korisnik sredstava podrške može podnijeti zahtjev za dodjelu podrške za jednu podmjeru po javnom pozivu.

Korisnik sredstava podrške u okviru iste mjere i podmjere može podnijeti novi zahtjev za dodjelu podrške tek nakon donošenja odluke o isplati sredstava podrške ili raskida ugovora za prethodno podržani projekat.

Povraćaj isplaćenih sredstava podrške

Član 47

Povraćaj neopravdano isplaćenih sredstava podrške nastalih kao rezultat administrativne greške ili nepravilnosti, vrši se na osnovu odluke o povraćaju sredstava podrške.

Odluka iz stava 1 ovog člana donosi se u sljedećim slučajevima:

1) kada je korisnik ostvario sredstva na osnovu netačnih podataka i/ili ako ih je ostvario protivno uslovima i odredbama zakona, ove uredbe, javnog poziva i ugovora o dodjeli sredstava podrške;

2) u slučaju administrativne greške nastale prilikom dodjele ili isplate sredstava podrške;

3) ako se nakon izvršene isplate sredstava podrške, na osnovu naknadne administrativne i/ili kontrole na terenu ili revizije korišćenja isplaćenih sredstava podrške, utvrdi nepravilnost učinjena od strane korisnika;

4) ako korisnik ne dopusti obavljanje kontrole na terenu.

Povraćaj sredstava podrške vrši se u roku od 30 dana od dana prijema odluke o povraćaju sredstava.

Ako korisnik sredstava ne izvrši povraćaj u roku iz stava 3 ovog člana, dužan je da plati zakonsku zateznu kamatu, osim u slučaju iz stava 2 tačka 2 ovog člana.

Zakonska zatezna kamata za povraćaj sredstava računa se od dana isteka roka za povraćaj sredstava do dana povraćaja sredstava.

Ako korisnik ostvari pravo na isplatu sredstava podrške za novi projekat, a utvrđeno je da nije izvršio povraćaj sredstava u skladu sa st. 1 do 5 ovog člana, odobreni iznos sredstava za isplatu podrške umanjice se za iznos sredstava koji nije vraćen.

Stupanje na snagu

Član 48

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

NAPOMENA REDAKCIJE: Priloge u PDF formatu možete preuzeti klikom na sledeći link:

[Prilog 1](#) (Lista prihvatljivih poljoprivrednih proizvoda)

[Prilog 2](#) (Prihvatljivi troškovi za korišćenje sredstava podrške za mjere 1, 3 i 7)

[Prilog 3](#) (Kriterijumi za bodovanje i rangiranje prihvatljivih zahtjeva)

[Prilog 4](#) (Države za nabavku roba i usluga)

[Prilog 5](#) (Lista prihvatljivih zanata)

[Obrasci 1 i 2](#) (Pozivi za dostavljanje ponuda)

LISTA PRIHVATLJIVIH POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

Poljoprivredni i riblji proizvodi	
Broj u kombinovanoj nomenklaturi	Opis proizvoda
Glava 1	Žive životinje
Glava 2	Meso i jestivi klanični proizvodi
Glava 3	Ribe, rakovi i mekušci
Glava 4	Mlijeko i proizvodi od mlijeka; živinska i ptičja jaja; prirodni med
Glava 5	
05.04	Crijeva, bešike i želuci od životinja (osim od riba), cijeli i njihovi komadi
05.15	Proizvodi životinjskog porijekla na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni; mrtve životinje iz glave 1 ili 3, neupotrebljive za ljudsku ishranu
Glava 6	Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; sječeno cvijeće i ukrasno lišće
Glava 7	Povrće, korijenje i krtole za jelo
Glava 8	Voće za jelo, uključujući jezgrasto voće; kore agruma ili dinja i lubenica
Glava 9	Kafa, čaj, začini, isključujući mate čaj (tarifni broj 09.03)
Glava 10	Žitarice
Glava 11	Proizvodi mlinske industrije; slad; skrob; gluten; inulin
Glava 12	Uljano sjemenje i plodovi; razno zrnevlje, sjeme i plodovi; industrijsko ili ljekovito bilje; slama i stočna hrana
Glava 13	
isključujući 13.03	Pektin
Glava 15	
15.01	Prerađena svinjska mast (uključujući salo) i živinska mast
15.02	Neprerađena loj goveda, ovaca ili koza i proizvodi ovih lojeva
15.03	Stearin iz jestive svinjske masti, ulje iz jestive svinjske masti, oleostearin, oleo-ulje i ulje iz loja, neemulgovani nemiješani niti na drugi način obrađeni
15.04	Masti i ulja riba i morskih sisara, rafinirani ili nerafinirani
15.07	Stabilna biljna ulja, sirova, rafinisana ili prečišćena
15.12	Masti i ulja životinjskog ili biljnog porijekla, hidrogenizovana rafinisana ili nerafinisana ali dalje neobrađena
15.13	Margarin, imitacija sala i druge jestive masti
15.17	Ostaci dobijeni pri preradi masnih sastojaka ili voskova životinjskog ili biljnog porijekla
Glava 16	Prerađevine od mesa, ribe rakova školjki
Glava 17	
17.01	Šećer od šećerne repe i šećerne trske, u čvrstom stanju
17.02	Ostali šećeri, šećerni sirupi, vještački med (miješan ili ne sa prirodnim medom), karamel

17.03	Melase obezbojene ili ne
17.05*	Aromatizovani ili obojeni šećeri, sirupi i melasa, ne uključujući voćne sokove sa dodatkom šećera u bilo kojoj proporciji
Glava 18	
18.01	Kakao u zrnju, cija, lomljen, sirov ili pržen
18.02	Ljuske, kore, opne i ostali otpaci od kakaa
Glava 20	Proizvodi od povrća, voća ili ostalih dijelova biljaka
Glava 22	
22.04	Komina grožđa u fermentaciji ili sa zaustavljenim vrenjem bez dodavanja alkohola
22.05	Vino od svježeg grožđa, šira od grožđa čija je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola
22.07	Ostala fermentisana pića (npr. Jabukovača, kruškovača, medovina)
Isključujući 22.08 Isključujući 22.09	Etil alkohol ili neutralni alkoholi, denaturisani ili ne, bilo koje jačine, dobijen iz poljoprivrednih proizvoda navedenih u Aneksu 1, isključujući likere, ostala alkoholna pića i složene alkoholne preparate (poznati kao 'koncentrovani ekstrakti') za upotrebu u proizvodnji pića
22.10	Sirće i zamjena sirćeta
Glava 23	Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje
Glava 24	
24.01	Nepreobrađeni duvan; otpaci od duvana
Glava 45	
45.01	Pluta prirodna, sirova ili prosto pripremljena; otpaci od plute;
Glava 54	
54.01	Lan, sirov ili prerađivan ali neprepređen, lanena kućina i otpaci (uključujući otpadnu pređu i cijepane tekstilne materijale)
Glava 57	
57.01	Prava konoplja (<i>Cannabis sativa</i> L), sirova ili prerađivana ali neprepređena, kućina (uključujući otpadnu pređu i cijepane tekstilne materijale).

**PRIHVATLJIVI TROŠKOVI ZA KORIŠĆENJE SREDSTAVA PODRŠKE
ZA MJERE 1, 3 I 7**

LISTA PRIHVATLJIVIH RADOVA U VEZI SA IZGRADNJOM/REKONSTRUKCIJOM ZA MJERE 1 i 3
A. GRAĐEVINSKI RADOVI
<ol style="list-style-type: none">1. Pripremni radovi;2. Rušenje i demontaža;3. Zemljani radovi;4. Betonski radovi;5. Armiračko-betonski radovi;6. Instalaterski radovi;7. Stolarski radovi;8. Zidarski radovi;9. Izolacioni radovi;10. Krovnopokrivački radovi;11. Gotove strukture i elementi.
B. ZANATSKI RADOVI
<ol style="list-style-type: none">1. Limarski radovi;2. Stolarski radovi;3. Bravarski radovi;4. Staklarski radovi;5. Gipsani radovi;6. Radovi oblaganja podova i zidova;7. Radovi sa kamenom;8. Keramičarski radovi;9. Parketarski radovi;10. Molerski radovi;11. Fasaderski radovi;12. Oblaganje drvenim, kamenim ili vještačkim pločama;13. Finalni montažni radovi.
C. INSTALACIONI RADOVI
<ol style="list-style-type: none">1. Elektro-instalacioni radovi;2. Vodovodni i kanalizacioni radovi;3. Radovi na gasnim instalacijama;4. Radovi na energetskim instalacijama.
D. PEJZAŽNI RADOVI I PRISTUPNI PUTEVI NA LOKACIJI PROJEKTA
<ol style="list-style-type: none">1. Radovi na uređenju eksterijera, povezani sa investicijama navedenim pod A do C iznad;2. Izgradnja i presvlačenje internih puteva, parking mjesta, ograda, trotoara ili staza;3. Potporni i zaštitni zidovi, jačanje postojećih objekata.

LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA MJERU 1 - INVESTICIJE U FIZIČKU IMOVINU NA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

Lista prihvatljivih troškova (LPT) za mjeru 1 - "Investicije u fizičku imovinu na poljoprivrednim gazdinstvima" je izrađena u skladu sa članom 33 (2) Sektorskog sporazuma.

Direktno je povezana sa poglavljem 8.1 IPARD II programa.

U slučaju sukoba između LPT i IPARD II programa, odredbe IPARD II programa će prevladati.

OPŠTI TROŠKOVI ZA MJERU 1
<ul style="list-style-type: none"> - OT1 Troškovi za pripremu projekta i tehničke dokumentacije, kao što su naknade za građevinske projekte, elaborati o procjeni uticaja na životnu sredinu, biznis plan, i druge konsultantske naknade koje se odnose na pripremu zahtjeva za isplatu; - OT2 Troškovi vezano za sav publicitet, informativne i komunikacione aktivnosti koje treba da obezbijedi korisnik podrške, kako je to zahtijevano IPARD II programom (informativne table i naljepnice).

Kod troška	Kategorije prihvatljivih troškova
1-1	SEKTOR MLIJEKA
1-1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
1-1.1.1	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za smještaj muznih krava, koza, ovaca uključujući prostor za mužu (izmuzište), osjemenjavanje, bezbjedno uklanjanje uginulih životinja, za držanje teladi i junica, prostor za smještaj mašina i opreme, proizvoda životinjskog porijekla, skladište za prostirku, prostor za instalaciju ventilacije, klimatizaciju, grijanje, prateće energetske objekte, uključujući izgradnju i/ili rekonstrukciju drenažnih sistema i snabdijevanja vodom (uključujući bunare), gasom, strujom (uključujući korišćenje agregata) i kanalizacioni sistem;
1-1.1.2	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata na gazdinstvu za skladištenje hrane za stoku (uključujući nadstrešnice) sa pratećom opremom;
1-1.1.3	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija (uključujući nadstrešnice) kapaciteta za sakupljanje, preradu, pakovanje, čuvanje i odlaganje čvrstog stajnjaka, polutečnog i tečnog stajnjaka, uključujući instalaciju opreme;
1-1.1.4	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija fiksnih ograda oko gazdinstva (izuzev kamenih i ograda od kovanog gvožđa) i dezinfekcionih barijera, drenažnih sistema i snabdijevanje vodom (bunari, vještačke akumulacije), električnih i sistema grijanja na gazdinstvu (korišćenje agregata, uključujući softver);
1-1.1.5	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za prečišćavanje otpadnih voda, upravljanje tečnim i čvrstim otpadom;
1-1.1.6	- Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za korišćenje na gazdinstvu – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima na gazdinstvu. Da bi se sistem za proizvodnju energije smatrao sistemom za "korišćenje na gazdinstvu", njegov proizvodni kapacitet bi trebao da bude ispod očekivane potrošnje energije na samom gazdinstvu;

1-1.1.7	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže internih puteva i parking mjesta u okviru gazdinstva;
1-1.1.8	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija upravne zgrade sa pratećim objektima (kancelarije za licencirane veterinare i veterinarske inspektore, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije, skladište za sredstva za čišćenje, pranje i dezinfekciju).
1-1.2	Oprema, mašine i uređaji
1-1.2.1	- Oprema za mužu (mobilna i fiksna), hlađenje i čuvanje mlijeka na gazdinstvu uključujući sve elemente, materijale i instalaciju;
1-1.2.2	- Mašine i oprema za transport i rukovanje čvrstog stajnjaka, polučvrstog i tečnog stajnjaka (fiksni utovarivači za stajnjak; transporteri za stajnjak; uređaji za miješanje polutečnog i tečnog stajnjaka; rezervoari za stajnjak; pumpe za pražnjenje rezervoara, separatori za polutečni i tečni stajnjak; uključujući i prateću opremu za polutečni i tečni stajnjak, i slično);
1-1.2.3	- Oprema za obradu i pakovanje stajnjaka;
1-1.2.4	- Oprema za štale;
1-1.2.5	- Mašine i oprema za pripremu stočne hrane, za ishranu i pojenje životinja (mlinovi i blenderi/mješalice za pripremu stočne hrane, oprema i dozatori za koncentrovanu hranu; ekstraktori; transporteri; miks prikolice i dozatori za kabastu hranu, hranilice, pojilice, balirke, omotači za bale i kombajni za stočnu hranu, kosačice, sakupljači sijena i slično);
1-1.2.6	- Oprema za teljenje kao i oprema za smještaj teladi (boksovi);
1-1.2.7	- Mašine i oprema za pripremu i transport prostirke;
1-1.2.8	- Stočne vage, rampe za utovar/istovar, torovi za držanje i za usmjeravanje i obuzdavanje životinja;
1-1.2.9	- Oprema za tretman papaka;
1-1.2.10	- Sistemi za prskanje;
1-1.2.11	- Oprema za čišćenje i dezinfekciju objekata i uređaja;
1-1.2.12	- Oprema za bezbjedno uklanjanje uginulih životinja;
1-1.2.13	- Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, upravljanje tečnim i čvrstim otpadom;
1-1.2.14	- Oprema za sprečavanje zagađenja vazduha;
1-1.2.15	- Investicije u instalacije za obnovljivu energiju za potrošnju na gazdinstvu – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima na gazdinstvu;
1-1.2.16	- Oprema za prevenciju širenja i kontrolu bolesti;
1-1.2.17	- Oprema i uređaji za ventilaciju, klimatizaciju i grijanje, uključujući alarmni sistem i <i>stand-by</i> agregate;
1-1.2.18	- Oprema za fiksne ograde i električne ograde za pašnjake/livade;
1-1.2.19	- Oprema za upravnu zgradu sa pratećim objektima (kancelarije za licencirane veterinare i veterinarske inspektore, prostorije za odmor, prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije, skladište za sredstva za čišćenje, pranje i dezinfekciju);
1-1.2.20	- Specijalizovana vozila za transport i rashladni rezervoar oprema/nadograđeni sistem za vozila, za transport sirovog mlijeka sa odgovarajućom opremom (mjerni instrumenti i uređaji za uzorkovanje i provjeru kvaliteta proizvoda).

1-2	SEKTOR MESA/JAJA
1-2.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
1-2.1.1	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za tov i/ili smeštaj stoke, proizvodnju jaja i živinskog mesa uključujući objekte za osjemenjavanje, čekališta, prasilišta, odgajališta, tovilišta, objekata za parenje; objekata za smeštaj podmlatka; objekata za bezbjedno odlaganje uginulih životinja; objekata za smeštaj mašina i opreme, proizvoda životinjskog porijekla i prostirke; objekata za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju i grijanje; izgradnja energetske postrojenja za podršku, uključujući izgradnju i/ili rekonstrukciju sistema vodosnabdijevanja (uključujući bunare), gas, struju (uključujući korišćenje agregata) i kanalizacioni sistem na gazdinstvu;
1-2.1.2	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata na gazdinstvu za čuvanje hrane za stoku (uključujući nadstrešnice) sa pratećom opremom;
1-2.1.3	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija (uključujući nadstrešnice) kapaciteta za prikupljanje, obradu, pakovanje, čuvanje i odlaganje čvrstog stajnjaka, polutečnog i tečnog stajnjaka, uključujući i instalaciju opreme;
1-2.1.4	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija fiksnih ograda oko gazdinstva (izuzev kamenih i ograda od kovanog gvožđa) i dezinfekcionih barijera, drenažnih sistema i snabdijevanje vodom (bunari, vještačke akumulacije), električnih i sistema grijanja na gazdinstvu (korišćenje agregata; uključujući softver);
1-2.1.5	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za tretman otpadnih voda, upravljanje tečnim i čvrstim otpadom;
1-2.1.6	- Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za korišćenje na gazdinstvu - fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima na gazdinstvu. Da bi se sistem za proizvodnju energije smatrao sistemom za "korišćenje na gazdinstvu", njegov proizvodni kapacitet bi trebao da bude ispod očekivane potrošnje energije na samom gazdinstvu;
1-2.1.7	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže internih puteva i parking mjesta u okviru gazdinstva;
1-2.1.8	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija upravne zgrade sa pratećim objektima (kancelarije za licencirane veterinare i veterinarske inspektore, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije, skladište za proizvode za čišćenje, pranje i dezinfekciju).
1-2.2	Oprema, mašine i uređaji
1-2.2.1	- Mašine i oprema za transport i rukovanje čvrstim stajnjakom, polučvrstim i tečnim stajnjakom (fiksni utovarivači za stajnjak; transporteri za stajnjak; fiksni lageri za stajnjak; uređaji za miješanje polutečnog i tečnog stajnjaka; rezervoari za stajnjak; pumpe za pražnjenje rezervoara, separatori za polutečni i tečni stajnjak; specijalizovane mašine za utovar čvrstog stajnjaka, specijalizovane prikolice za transport čvrstog stajnjaka, uključujući i prateću opremu za polutečni i tečni stajnjak, i slično);
1-2.2.2	- Oprema za obradu i pakovanje stajnjaka;
1-2.2.3	- Oprema za štale;
1-2.2.4	- Kavezi za koke nosilje sa pratećom opremom, oprema za uzgoj matičnog jata;

1-2.2.5	- Oprema za sakupljanje, pranje, sortiranje, transport jaja na pakovanje ili skladištenje uključujući mašinu za pranje i pokretnu traku;
1-2.2.6	- Oprema za prasilišta, odgajališta, tovilišta, čekališta, prostor za nerasta, objekte za osjemenjavanje i oprema za prašenje;
1-2.2.7	- Mašine i oprema za pripremu stočne hrane, za ishranu i pojenje životinja (mlinovi i blenderi/mješalice za pripremu stočne hrane, oprema i dozatori za koncentrovanu hranu; ekstraktori; transporteri; miks prikolice i dozatori za kabastu hranu, hranilice, pojilice, baleri; omotači bala i kombajni za stočnu hranu, kosilica, sakupljači i prevrtači sijena, i slično);
1-2.2.8	- Mašine i oprema za pripremu i transport prostirke;
1-2.2.9	- Stočne vage, rampe za utovar/istovar, torovi (koralni) za usmjeravanje i obuzdavanje životinja;
1-2.2.10	- Oprema za tretman papaka;
1-2.2.11	- Sistemi za prskanje;
1-2.2.12	- Oprema za čišćenje i dezinfekciju objekata i uređaja;
1-2.2.13	- Oprema za bezbjedno uklanjanje uginulih životinja;
1-2.2.14	- Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, upravljanje tečnim i čvrstim otpadom;
1-2.2.15	- Oprema za sprječavanje zagađenja vazduha;
1-2.2.16	- Oprema i/ili objekti za zaštitu od buke (sektor živinarstva);
1-2.2.17	- Investicije u instalacije za obnovljivu energiju za potrošnju na gazdinstvu – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima na gazdinstvu;
1-2.2.18	- Oprema za prevenciju širenja bolesti i kontrolu bolesti;
1-2.2.19	- Oprema i uređaji za ventilaciju, klimatizaciju i grijanje (uključujući inkubatore i “vještačke kvočke” za živinarnike), uključujući alarmni sistem i <i>stand-by</i> agregate;
1-2.2.20	- Oprema za fiksne i električne ograde za pašnjake/livade;
1-2.2.21	- Opremanje upravne zgrade sa pratećim objektima (kancelarije za licencirane veterinare i veterinarske inspektore, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije, skladište za sredstva za čišćenje, pranje i dezinfekciju).

1-3	SEKTOR VOĆARSTVA, POVRTARSTVA I RATARSKIH KULTURA, VINOGRADARSTVA I MASLINARSTVA
1-3.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
1-3.1.1	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija staklenika i plastenika (objekti prekriveni staklom i/ili plastikom - koji posjeduju atest za udare vjetra od 50 km/h i opterećenje od 100 kg/m ²) za proizvodnju povrća, voća, uključujući prostor za instalaciju ventilacije, klimatizacije i grijanja, uključujući alarmni sistem i <i>stand-by</i> agregate; rezervoara za vodu i objekata za sistem za navodnjavanje;
1-3.1.2	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za skladištenje primarnih – neprerađenih proizvoda (uključujući (Ultra Low Oxygen) ULO hladnjače) voća, grožđa, maslina, povrća, sa objektima za sortiranje, za proces pakovanja i označavanja, objekata za smještaj mašina i opreme, uključujući vodosnadbijevanje, gas, struju (uključujući i alarmni sistem i <i>stand-by</i> agregate) i kanalizacioni sistem;

1-3.1.3	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za proizvodnju gljiva;
1-3.1.4	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija sistema za navodnjavanje uključujući i mikro-rezervoare, kopanje bunara, regulaciju vodozahvata koji koriste podzemne vode (crpljenje vode iz izvora, bunari, vještačke akumulacije) i površinske vode (iz rijeka, jezera i rezervoara), uključujući kupovinu pumpi, cijevi, ventila i rasprskivača;
1-3.1.5	- Izgradnja sistema protivgradne zaštite u voćnjacima/vinogradima na gazdinstvu (stubovi, ankeri, kablovi, žice, kape, vezovi, stege i mreže, uključujući i računarsku opremu);
1-3.1.6	- Izgradnja ograda oko zasada/gazdinstva (izuzev kamenih i ograda od kovanog gvožđa), potpornih i zaštitnih zidova;
1-3.1.7	- Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za korišćenje na gazdinstvu- fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima na gazdinstvu. Da bi se sistem za proizvodnju energije smatrao sistemom za "korišćenje na gazdinstvu", njegov proizvodni kapacitet bi trebao da bude ispod očekivane potrošnje energije na samom gazdinstvu;
1-3.1.8	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže internih puteva i parking mjesta u okviru gazdinstva;
1-3.1.9	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija upravne zgrade sa pratećim objektima proizvodnih kapaciteta (kancelarije, prostorije za odmor radnika, prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije, skladište za sredstva za čišćenje, pranje, dezinfekciju i zaštitu bilja);
1-3.1.10	- Kupovina sadnog materijala višegodišnjih biljnih kultura;
1-3.1.11	- Investicije u pripremu i poboljšanje zemljišta za postojeće zasade i zasade koji će biti zasnovani tokom realizacije ove investicije (npr. antierozivne aktivnosti, drenaža, terasiranje i privođenje zemljišta namjeni).
1-3.2	Oprema, mašine i uređaji
1-3.2.1	- Oprema za upravnu zgradu sa pratećim objektima proizvodnih kapaciteta (kancelarije, prostorije za odmor radnika, prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije, skladište za proizvode za čišćenje, pranje, dezinfekciju i zaštitu bilja);
1-3.2.2	- Oprema za podizanje, restrukturiranje zasada višegodišnjih biljnih kultura (stubovi, žice, ankeri, sajle, kopče, zatezači i pripremu zemljišta);
1-3.2.3	- Kupovina mreže za zaštitu od ptica ili drugih tehnologija u pogledu zaštite od predatora.
1-3.3	Oprema za staklenike i plastenike i oprema za proizvodnju voća, povrća (uključujući sektore vinogradarstva i maslinarstva)
1-3.3.1	- Oprema i uređaji za navodnjavanje uključujući pumpe, crijeva, raspršivače/dispensere/kapaljke, sisteme za filtriranje, sistem za fertilizaciju sa vodorastvorljivim đubrivima (fertiligacija), pipete, uređaji za namotavanje crijeva;
1-3.3.2	- Oprema za oprašivanje biljaka;
1-3.3.3	- Oprema za dodatno osvjetljenje i zasjenjivanje;
1-3.3.4	- Oprema i uređaji za pripremu zemljišta i supstrata;
1-3.3.5	- Oprema i uređaji za sjetvu, sadnju i malčovanje (sa folijom);
1-3.3.6	- Oprema i uređaji za sisteme za hidroponičnu proizvodnju;
1-3.3.7	- Oprema i uređaji za zaštitu bilja i sterilizaciju zemljišta i supstrata;

1-3.3.8	- Oprema za obogaćivanje ugljen–dioksidom;
1-3.3.9	- Oprema za proizvodnju gljiva i proizvodnju komposta za gljive (nabavka komposta i micelijuma su isključeni);
1-3.3.10	- Oprema za rezidbu voća, vinove loze i maslina;
1-3.3.11	- Oprema i uređaji za održavanje posebnih mikroklimatskih uslova, ventilaciju, klimatizaciju i grijanje, alarmni sistemi i <i>stand-by</i> agregati; voda, gas, snabdijevanje električnom energijom i kanalizacioni sistem; kao i računarska oprema i softver za kontrolu grijanja, ventilacije, branje, za proces pranja i sortiranja, klasifikaciju, pakovanje i označavanje.
1-3.4	Oprema za branje, sortiranje, pakovanje i skladištenje
1-3.4.1	- Ventilacioni sistemi i oprema za prinudnu ventilaciju;
1-3.4.2	- Oprema i uređaji za skladišne objekte (uključujući ULO hladnjače);
1-3.4.3	- Oprema i uređaji za hlađenje/zamrzavanje;
1-3.4.4	- Posebna oprema za branje voća, grožđa, maslina i povrća;
1-3.4.5	- Boks palete i prikolice za prevoz i utovar;
1-3.4.6	- Linije i oprema za čišćenje i pranje;
1-3.4.7	- Linije i oprema za sušenje zamrzavanjem (liofilizacija);
1-3.4.8	- Linije i oprema za sortiranje i kalibriranje;
1-3.4.9	- Linije i oprema za pakovanje i obilježavanje;
1-3.4.10	- Oprema za drobljenje, orezivanje, sječenje, sječenje na listove i rešetke za sječenje.
1-3.6	Oprema za ograđivanje zasada/gazdinstva;
1-3.7	Oprema za sisteme za navodnjavanje: pumpe, crijeva, prskalice/raspršivači, sistem za filtriranje, sistem za fertilizaciju sa vodorastvorljivim đubrivima (fertiligacija), pipete, uređaji za namotavanje crijeva i ostala oprema za navodnjavanje;
1-3.8	Oprema/mehanizacija za zaštitu od mraza;
1-3.9	Investicije u instalacije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za potrošnju na gazdinstvu – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima na gazdinstvu.

1-4	SEKTOR PČELARSTVA
1-4.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
1-4.1.1	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za vrcanje, skladištenje, punjenje i/ili pakovanje meda i pčelinjih proizvoda;
1-4.1.2	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata na gazdinstvu (uključujući nadstrešnice) za čuvanje opreme, input/outputa, izradu košnica, pripremu prihrane za pčele;
1-4.1.3	- Izgradnja ograde oko uljanika/gazdinstva;
1-4.1.4	- Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za korišćenje na gazdinstvu - fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima na gazdinstvu. Da bi se sistem za proizvodnju energije smatrao sistemom za "korišćenje na gazdinstvu", njegov proizvodni kapacitet bi trebao da bude ispod očekivane potrošnje energije na samom gazdinstvu;
1-4.1.5	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže internih puteva i parking mjesta u okviru gazdinstva;

1-4.1.6	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija upravne zgrade sa pratećim objektima (kancelarije, prostorije za odmor radnika, prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije, skladište za sredstva za čišćenje, pranje i dezinfekciju).
1-4.2	Oprema, mašine i uređaji
1-4.2.1	- Oprema za vrcanje, skladištenje, punjenje i/ili pakovanje meda i pčelinjih proizvoda;
1-4.2.2	- Oprema za proizvodnju i pripremu prihrane za pčele;
1-4.2.3	- Oprema za očuvanje kvaliteta i zdravstvene ispravnosti meda i pčelinjih proizvoda;
1-4.2.4	- Oprema za reprodukcioni centar za matice;
1-4.2.5	- Oprema i namjenska oprema za prevoz/seljenje pčela;
1-4.2.6	- Oprema za upravnu zgradu sa pratećim objektima (kancelarije, prostorije za odmor radnika, prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije, skladište za proizvode za čišćenje, pranje i dezinfekciju);
1-4.2.7	- Investicije u instalacije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za potrošnju na gazdinstvu – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima na gazdinstvu;
1-4.2.8	- Nabavka opreme ili drugih tehnologija u pogledu zaštite od ptica i drugih predatora.

1-5	SEKTOR RIBARSTVA/AKVAKULTURE (SLATKOVODNA I MORSKA)
1-5.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
1-5.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija uzgajališta: - Izgradnja energetskih postrojenja za podršku, uključujući izgradnju i/ili rekonstrukciju sistema vodosnadbijevanja (uključujući bunare), gas, struju (uključujući i alarmni sistem i <i>stand-by</i> agregati) i kanalizacioni sistem na uzgajalištu;
1-5.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija mrestilišta: - Izgradnja energetskih postrojenja za podršku, uključujući izgradnju i/ili rekonstrukciju sistema vodosnadbijevanja (uključujući bunare), gas, struju (uključujući i alarmni sistem i <i>stand-by</i> agregati) i kanalizacioni sistem na mrestilištu;
1-5.1.3	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za skladištenje opreme i hrane za ishranu ribe sa pripadajućom opremom i drugih inputa neophodnih za proizvodnju;
1-5.1.4	- Izgradnja objekata za adekvatno upravljanje i skladištenje ribljeg otpada da bi se osiguralo da isti ne zagađuje izvore vode ili zemljište;
1-5.1.5	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za tretman otpadnih voda;
1-5.1.6	- Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za korišćenje na gazdinstvu – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima na gazdinstvu. Da bi se sistem za proizvodnju energije smatrao sistemom za "korišćenje na gazdinstvu", njegov proizvodni kapacitet bi trebao da bude ispod očekivane potrošnje energije na samom gazdinstvu;
1-5.1.7	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže internih puteva i parking mjesta u okviru gazdinstva;
1-5.1.8	- Izgradnja ograde oko uzgajališta/gazdinstva;

1-5.1.9	- Izgradnja i/ili rekonstrukcija upravne zgrade sa pratećim objektima (kancelarije, prostorije za odmor radnika, prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije, skladište za sredstva za čišćenje, pranje i dezinfekciju);
1-5.1.10	- Izgradnja ili rekonstrukcija objekata za prečišćavanje živih školjki sa pogonima za tretiranje vode koja se koristi u postupku prečišćavanja živih školjki i otpadnih voda;
1-5.1.11	- Izgradnja ili rekonstrukcija objekata za otpremu živih školjki;
1-5.1.12	- Izgradnja ili rekonstrukcija splava za operativni rad uzgajališta, sa pripadajućom opremom.
1-5.2	Oprema, mašine i uređaji
1-5.2.1	- Oprema za automatizaciju procesa uzgoja: oprema za mrestilišta (cugeri i ležnice za ikru, mašina sa senzorom za prečišćavanje ikre, kade za rast ikre), prohromske kade za uzgoj mlađi, mašine za brojanje mlađi, automatske hranilice, sortir mašine, pumpe za vodu, aeratori, sistem tečnog kiseonika, oprema za snabdijevanje uzgajališta vodom, pumpe za utovar ribe, bazeni/cistjerne za transport žive ribe sa sistemom za tečni kiseonik, oprema namijenjena za filtriranje i sterilisanje vode namijenjene uzgoju (filteri i UV lampe);
1-5.2.2	- Oprema za poboljšanje higijene na uzgajalištima i plasiranje proizvoda akvakulture na tržište: kompresori za pranje bazena/cistjerna, oprema za čišćenje mreža u kaveznom uzgoju, vozila za transport žive ribe, vozila za transport sa rashladnim uređajem, rashladne komore, ledomati, oprema za šokiranje ribe, mašina za klasifikaciju i pranje školjki, namjenski stolovi za čišćenje ribe i vodootporne vage;
1-5.2.3	- Oprema za proizvodnju hrane za ribe uključujući montažu opreme;
1-5.2.4	- Oprema za tretman otpadnih voda i skladištenje ribljeg otpada;
1-5.2.5	- Oprema za praćenje kvaliteta vode i zdravlja riba, i kvaliteta ribljih proizvoda;
1-5.2.6	- Računarska oprema uključujući softver za praćenje procesa uzgoja;
1-5.2.7	- Investicije u instalacije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za potrošnju na gazdinstvu – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima na gazdinstvu;
1-5.2.8	- Oprema za čišćenje školjki (rezervoari za vodu, recirkulaciona pumpa, sistem za prečišćavanje vode (UV), mehanički filteri, biološki filteri, modifikatori toplote ili rashlađivači, plastični bazeni sa opremom, oprema za dovođenje kiseonika/ozona, oprema za mehaničko čišćenje, klasifikaciju i pranje školjaka, oksimetar, salinometar, termometar i mjerni uređaji);
1-5.2.9	- Oprema za upravnu zgradu sa pratećim objektima (prostorije za odmor radnika, prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije, skladište za proizvode za čišćenje, pranje i dezinfekciju);
1-5.2.10	- Nabavka opreme ili drugih tehnologija u pogledu zaštite uzgajališta od predatora, uključujući montažu opreme.

LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA SVE SEKTORE U OKVIRU MJERE 1

1-6	POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA I OPREMA
1-6.1	Sektor poljoprivredne mehanizacije
1-6.1.1	- Traktori do 100 KW (isključujući sektore pčelarstva, ribarstva/akvakulture i uzgoja gljiva);
1-6.2	Poljoprivredna priključna mehanizacija (za sve sektore)
1-6.2.1	- za transport i rukovanje (uključujući viljuškare);
1-6.2.2	- za kombinovane operacije;
1-6.2.3	- za čišćenje snijega;
1-6.3	Poljoprivredna priključna mehanizacija (isključujući sektore pčelarstva, ribarstva/akvakulture i uzgoja gljiva)
1-6.3.1	- za obradu zemljišta;
1-6.3.2	- za đubrenje zemljišta;
1-6.3.3	- za sjetvu;
1-6.3.4	- za sadnju;
1-6.3.5	- za zaštitu bilja;
1-6.3.6	- za žetvu;
1-6.3.7	- za košenje i berbu;
1-6.3.8	- za pripremu stočne hrane;
1-6.3.9	- za manipulaciju sa stajnjakom.

LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA MJERU 3 - INVESTICIJE U FIZIČKI KAPITAL VEZANO ZA PRERADU I MARKETING POLJOPRIVREDNIH I PROIZVODA RIBARSTVA

Ova lista prihvatljivih troškova (LPT) za mjeru 3- „Investicije u fizički kapital vezano za prerađu i marketing poljoprivrednih i proizvoda ribarstva" je izrađena u skladu sa članom 33 (2) Sektorskog sporazuma. Direktno je povezana sa poglavljem 8.2 IPARD II programa.

U slučaju sukoba između LPT i IPARD II programa, odredbe IPARD II programa će prevladati.

OPŠTI TROŠKOVI ZA MJERU 3	
-	OT1 Troškovi za pripremu projekta i tehničke dokumentacije, kao što su naknade za građevinske projekte, elaborati o procjeni uticaja na životnu sredinu, biznis plan, tehnološki plan i druge konsultantske naknade koje se odnose na pripremu zahtjeva za isplatu;
-	OT2 Troškove vezane za sav publicitet, informativne i komunikacione aktivnosti koje treba da obezbijedi korisnik podrške, kako je to zahtijevano IPARD II programom (informativne table i naljepnice).

Kod troška	Kategorije prihvatljivih troškova
3-1	SEKTOR MLIJEKA
3-1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
3-1.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija:

	<ul style="list-style-type: none"> - Otkupnih centara/objekata za otkup, prečišćavanje, hlađenje i skladištenje sirovog mlijeka;
3-1.1.2	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prerađu mlijeka i proizvodnju mliječnih proizvoda; - Prijem sirovina, prečišćavanje; - Sterilizaciju i/ili pasterizaciju/UHT; - Hlađenje, punjenje, pakovanje, označavanje i skladištenje; - Objekata/postrojenja sa posebnim mikroklimatskim i/ili temperaturnim uslovima za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja, otpremu gotovih proizvoda;
3-1.1.3	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mreže internih puteva; - Ograda (izuzev kamenih i ograda od kovanog gvožđa); - Prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju i pratećih energetske objekata; - Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže; - Objekata za otpad, tretman otpadnih voda i sprječavanje zagađenja vazduha;
3-1.1.4	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sanitaciju i skladištenje opreme i sredstava za sanitaciju; čišćenje, pranje i dezinfekciju sredstava za prevoz životinja; - Odvojeno skladištenje pribora; - Skladištenje materijala za pakovanje, ambalaže, začina i aditiva; - Laboratorije, prostorije za presvlačenje i sanitarne čvorove; - Potrebe veterinarske službe; - Upravne zgrade sa pratećim objektima (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarni čvorovi);
3-1.1.5	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima u okviru preduzeća. Da bi se sistem smatrao sistemom za "sopstvene potrebe", njegov proizvodni kapacitet bi trebao da bude ispod očekivane potrošnje energije pogona.
3-1.2	Oprema, mašine i uređaji
3-1.2.1	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prijem, prečišćavanje, hlađenje sirovog mlijeka u otkupnim centrima – tankovi, hladnjače, kante sa specifičnim ugradnim aparatima, laktofrizi, modifikatori toplote, separatori i filteri; - Kontrolu sirovog mlijeka pri dostavi, uključujući i biohemijske analizatore; - Uspostavljanje posebnih mikroklimatskih i/ili temperaturnih uslova za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda; - Pakovanje, označavanje i skladištenje; - Rukovanje, transport u okviru pogona i otpremu gotovih proizvoda; - Transport sirovog mlijeka, uključujući pokretne rezervoare za mlijeko sa pripadajućom opremom;
3-1.2.2	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prerađu mlijeka i proizvodnju mliječnih proizvoda; - Kontrolu kvaliteta i higijene; - Tehnološke procese prerađu mlijeka, proizvodnju mliječnih proizvoda;

	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljanje posebnih mikroklimatskih i/ili temperaturnih uslova za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda, uključujući opremu za klimatizaciju prostorija - hlađenje/grijanje, sušenje/vlaženje vazduha; - Pakovanje, označavanje i skladištenje gotovih proizvoda; - Rukovanje, transport u okviru pogona i otpremanje proizvoda;
3-1.2.3	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opremanje mreže internih puteva; - Ventilaciju i klimatizaciju pripadajućih energetskih objekata; - Vodovodne, plinske, električne i kanalizacione mreže; - <i>Stand-by</i> agregati; - Obradu otpadnih voda i sprječavanje zagađenja vazduha;
3-1.2.4	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implementaciju sistema upravljanja kvalitetom hrane i standarda bezbjednosti hrane i upravljanja kvalitetom proizvoda; - Čišćenje, pranje i dezinfekciju: objekata, opreme, alata, uređaja, vozila, ambalažnog materijala i mašina, opreme za prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije zaposlenih; - Pranje ruku, čišćenje, pranje i dezinfekciju odjeće i obuće, instrumenata za mjerenje i kontrolu tehnološkog procesa; - Nadzor, mjerenje i vođenje tehnološkog toka proizvodnog procesa, uključujući IT opremu (hardver i softver); - Laboratorijska oprema; - Upravne zgrade (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarni čvorovi);
3-1.2.5	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uštedu energije; - Zaštitu životne sredine i preradu, upravljanje, tretman i odlaganje otpada, uključujući mašine za otpad; - Fizičku, hemijsku i biološku obradu otpadnih voda, sprječavanje zagađenja vazduha, opremu za zbrinjavanje i transport primarne, sekundarne i tercijalne ambalaže i čvrstog otpada.
3-1.3	Mašine
3-1.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Specijalizovana transportna vozila i oprema za rashladni rezervoar/nadograđeni sistem za vozila, za transport sirovog mlijeka sa odgovarajućom opremom (mjerni instrumenti i uređaji za uzorkovanje i provjeru kvaliteta uzorka).
3-1.3.2	<ul style="list-style-type: none"> - Specijalizovana vozila ili oprema na vozilima za transport mlijeka i mliječnih proizvoda sa sistemom obezbjeđivanja hladnog lanca u skladu sa higijenskim zahtjevima.

3-2	SEKTOR MESA
3-2.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
3-2.1.1	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prijem, privremeni smještaj životinja, klanje, rasijecanje, obradu, pakovanje, skladištenje i otpremu mesa;

	<ul style="list-style-type: none"> - Prijem i privremeni smještaj bolesnih ili na oboljenje sumnjivih ili povrijeđenih životinja; prostora koji se upotrebljavaju isključivo za klanje bolesnih, na oboljenje sumnjivih životinja ili povrijeđenih životinja; - Obuzdavanje, omamljivanje i klanje životinja; - Obavljanje proizvodnog procesa; prostorije za evisceraciju, skidanje kože, mjerenje, klasiranje i dalju obradu, uključujući dodavanje začina cjelim trupovima živine; - Rasijecanje i otkošavanje mesa; - Pražnjenje i čišćenje želudaca i crijeva; - Odvojeno skladištenje upakovanog i neupakovanog mesa; - Hladnjače; - Hladno skladištenje zadržanog mesa; - Skladištenje mesa koje je proglašeno nepodesnim za ishranu ljudi; - Pakovanje i skladištenje jestivih nusproizvoda; - Otpremu mesa;
3-2.1.2	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prijem, čuvanje, rasijecanje i preradu mesa; - Proizvodnju mljevenog mesa, mesnih prerađevina, mehanički otkošenog mesa; - Objekata/prostorija sa posebnim mikroklimatskim i/ili temperaturnim uslovima za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda; - Pakovanje i skladištenje gotovih proizvoda; - Otpremu gotovih proizvoda;
3-2.1.3	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sanitaciju i skladištenje opreme i sredstava za sanitaciju; čišćenje, pranje i dezinfekciju sredstava za prevoz životinja; - Odvojeno skladištenje pribora; - Skladištenje materijala za pakovanje, ambalaže, začina i aditiva; - Laboratorije, prostorije za presvlačenje i sanitarne čvorove; - Potrebe veterinarske službe; - Upravu, sa pratećim objektima (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarni čvorovi);
3-2.1.4	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mreže internih puteva; - Ograda (izuzev kamenih i ograda od kovanog gvožđa); - Prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju i pripadajućih energetskih objekata; - Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže; - Objekata za tretman otpadnih voda i sprečavanje zagađenja vazduha;
3-2.1.5	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skladištenje, čuvanje i pakovanje mesa, koje je nepodesno za ishranu ljudi; - Sakupljanje nusproizvoda životinjskog porijekla (koji nijesu namijenjeni za ishranu ljudi) i otpada; - Skladištenje stajnjaka ili sadržaja digestivnog trakta;
3-2.1.6	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja i/ili rekonstrukcija natkrivenog prostora za istovar životinja
3-2.1.7	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima u okviru

	preduzeća. Da bi se sistem smatrao sistemom za "sopstvene potrebe", njegov proizvodni kapacitet bi trebao da bude ispod očekivane potrošnje energije pogona.
3-2.2	Oprema, mašine i uređaji
3-2.2.1	Oprema, mašine i uređaji za: <ul style="list-style-type: none"> - Istovar životinja i istovarne rampe; - Prihvat, privremeni smještaj, hranjenje i napajanje životinja u depou; - Čišćenje, pranje i dezinfekcija depoa; - Prevoz živih životinja unutar klanice;
3-2.2.2	Oprema, mašine i uređaji za: <ul style="list-style-type: none"> - Klanje, u skladu sa zahtjevima dobrobiti životinja i bezbjednosti hrane; - Pomoć pri usmjeravanju životinja tokom njihovog premještanja u klanici; - Pripremu životinja za klanje, omamljivanje i iskrvarenje životinja; - Skidanje kože, evisceraciju; - Prihvat sirovina; - Opremu za hlađenje i/ili zamrzavanje; - Transport trupova i dijelova trupa u okviru pogona;
3-2.2.3	Oprema, mašine i uređaji za: <ul style="list-style-type: none"> - Prijem, čuvanje, rasijecanje i preradu mesa; - Proizvodnju mljevenog mesa, mesnih prerađevina, mehanički otkoštenog mesa; - Uspostavljanje posebnih mikroklimatskih i/ili temperaturnih uslova za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda uključujući opremu za klimatizaciju prostorija - hlađenje/grijanje, sušenje/vlaženje vazduha; - Pakovanje i skladištenje gotovih proizvoda; - Rukovanje, transport u okviru pogona i otpremu sirovina i gotovih proizvoda;
3-2.2.4	Oprema, mašine i uređaji za: <ul style="list-style-type: none"> - Mrežu internih puteva; - Ventilaciju i klimatizaciju pripadajućih energetske objekata; - Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže; - <i>Stand-by</i> agregati; - Objekte za tretman otpadnih voda i sprječavanje zagađenja vazduha;
3-2.2.5	Oprema, mašine i uređaji za: <ul style="list-style-type: none"> - Implementaciju sistema upravljanja kvalitetom hrane i standarda bezbjednosti hrane i upravljanja kvalitetom proizvoda; - Čišćenje, pranje i dezinfekciju: objekata, opreme, alata, uređaja, vozila, ambalažnog materijala i mašina, opreme za prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije zaposlenih; - Pranje ruku, čišćenje, pranje i dezinfekciju odjeće i obuće, instrumenata za mjerenje i kontrolu tehnološkog procesa; - Veterinarske preglede; - Nadzor, mjerenje i vođenje tehnološkog toka proizvodnog procesa, uključujući IT opremu (hardver i softver); - Laboratorijska oprema; - Upravne zgrade (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarni čvorovi);
3-2.2.6	Oprema, mašine i uređaji za:

	<ul style="list-style-type: none"> - Sakupljanje, prihvatanje, čuvanje (hladno skladištenje), uklanjanje i preradu nusproizvoda životinjskog porijekla koji nijesu namijenjeni za ishranu ljudi; - Centre za skupljanje nusproizvoda životinjskog porijekla; - Obradu i pakovanje jestivih nusproizvoda;
3-2.2.7	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uštedu energije; - Zaštitu životne sredine i preradu, tretman i odlaganje otpada, uključujući mašine za otpad; - Fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprječavanje zagađenja vazduha, opremu za zbrinjavanje i transport primarne, sekundarne i tercijalne ambalaže i čvrstog otpada.
3-2.3	Mašine
3-2.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Specijalizovana vozila za prevoz živih životinja, u skladu sa zahtjevima dobrobiti životinja, isključujući kamione, uključujući specijalizovane prikolice za prevoz životinja;
3-2.3.2	<ul style="list-style-type: none"> - Specijalizovana vozila ili oprema na vozilima za transport mesa i mesnih prerađevina sa sistemom obezbjeđivanja hladnog lanca u skladu sa higijenskim zahtjevima bezbjednosti hrane.

3-3	SEKTOR VOĆARSTVA, POVRTARSTVA AROMATIČNOG BILJA, GLJIVA, PEČURAKA I RATARSKIH KULTURA
3-3.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
3-3.1.1	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prijem, pranje, obradu, sušenje i čišćenje nakon berbe i skladištenje sirovina; - Čuvanje, sortiranje, pakovanje, označavanje; - Otpremu;
3-3.1.2	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preradu sirovine; - Rezanje, ljuštenje, mljevenje, blanširanje, kuvanje, miješanje, konzerviranje, punjenje; - Sterilizaciju i/ili pasterizaciju; - Sušenje, hlađenje i zamrzavanje sirovina i/ili prerađenih proizvoda; - Objekata/pogona sa posebnim mikroklimatskim i/ili temperaturnim uslovima za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda; - Pakovanje, označavanje i skladištenje; - Otpremu gotovih proizvoda;
3-3.1.3	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mreže internih puteva; - Ograda (izuzev kamenih i ograda od kovanog gvožđa); - Prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju i pripadajućih energetskih objekata; - Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže; - Objekata za tretman otpadnih voda i sprječavanje zagađenja vazduha;
3-3.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:

	<ul style="list-style-type: none"> - Sanitaciju i skladištenje opreme i sredstava za sanitaciju; čišćenje, pranje i dezinfekciju sredstava za prevoz; - Odvojeno skladištenje pribora; - Skladištenje materijala za pakovanje, ambalaže, začina i aditiva; - Laboratorije; - Upravne zgrade sa pratećim objektima (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarni čvorovi);
3-3.1.5	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sakupljanje nusproizvoda biljnog porijekla i otpada; - Prerađu otpada biljnog porijekla;
3-3.1.6	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima u okviru preduzeća. Da bi se sistem smatrao sistemom za "sopstvene potrebe", njegov proizvodni kapacitet bi trebao da bude ispod očekivane potrošnje energije pogona.
3-3.2	Oprema, mašine i uređaji
3-3.2.1	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prijem, pranje, obradu, sušenje i čišćenje nakon berbe; - Čuvanje, sortiranje, pakovanje, označavanje sirovih proizvoda; - Rukovanje, transport u okviru pogona i otpremu gotovih proizvoda;
3-3.2.2	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prerađu sirovine; - Rezanje, ljuštenje, mljevenje, blanširanje, kuvanje, miješanje, konzerviranje, punjenje; - Sterilizaciju i/ili pasterizaciju; - Grijanje, sušenje; - Hlađenje i zamrzavanje, rashladni lanac, tunele za zamrzavanje, rashladni transport; - Uspostavljanje posebnih mikroklimatskih i/ili temperaturnih uslova za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda; - Pakovanje i skladištenje gotovih proizvoda; - Rukovanje, transport u okviru pogona i otpremu gotovih proizvoda;
3-3.2.3	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opremanje mreže internih puteva; - Prostore za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju i pripadajuće energetske objekte; - Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže; - <i>Stand-by</i> agregati; - Tretman otpadnih voda i sprječavanje zagađenja vazduha;
3-3.2.4	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implementaciju sistema upravljanja kvalitetom hrane i standarda bezbjednosti hrane i upravljanja kvalitetom proizvoda; - Čišćenje, pranje i dezinfekciju: objekata, opreme, alata, uređaja, vozila, ambalažnog materijala i mašina, opreme za prostorije za presvlačenje zaposlenih i sanitarne prostorije;

	<ul style="list-style-type: none"> - Pranje ruku, čišćenje, pranje i dezinfekciju odjeće i obuće, instrumenata za mjerenje i kontrolu tehnološkog procesa; - Nadzor, mjerenje i vođenje tehnološkog toka proizvodnog procesa, uključujući IT opremu (hardver i softver); - Laboratorijska oprema; - Upravne zgrade (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarnih čvorova);
3-3.2.5	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sakupljanje, prihvatanje, čuvanje (hladno skladištenje), uklanjanje i preradu nusproizvoda biljnog porijekla koji nijesu namijenjeni za ishranu ljudi; - Centre za sakupljanje nusproizvoda biljnog porijekla; - Obradu i pakovanje jestivih nusproizvoda;
3-3.2.6	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uštedu energije; - Zaštitu životne sredine i preradu, tretman i odlaganje otpada, uključujući mašine za otpad; - Fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprječavanje zagađenja vazduha, oprema za skladištenje i transport primarne, sekundarne i tercijalne ambalaže i čvrstog otpada;
3-3.2.7	<ul style="list-style-type: none"> - Oprema, mašine i uređaji za kompostiranje organskog otpada nakon prerade u cilju proizvodnje đubriva.
3-3.3	Mašine
3-3.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Specijalizovana vozila za transport sirovina i finalnih proizvoda sa ili bez rashladnih sistema, isključujući kamione, uključujući prikolice ili opremu na kamionima sa hladnjačama.

3-4	SEKTOR RIBARSTVA I AKVAKULTURE
3-4.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
3-4.1.1	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prijem, skladištenje i pakovanje primarne sirovine; - Hlađenje i pravljenje leda;
3-4.1.2	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prijem, pranje, čuvanje, rasijecanje, čišćenje i preradu riba, rakova, mekušaca i drugih vodenih organizama; - Sušenje, filetiranje, otkoštavanje, dimljenje, hlađenje i zamrzavanje; - Objekata/prostorija sa posebnim mikroklimatskim i/ili temperaturnim uslovima za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda; - Pakovanje, označavanje i skladištenje gotovih proizvoda; - Otpremu gotovih proizvoda;
3-4.1.3	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mreže internih puteva; - Ograda (izuzev kamenih i ograda od kovanog gvožđa); - Prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju i pripadajućih energetskih objekata; - Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže;

	<ul style="list-style-type: none"> - Objekata za tretman otpadnih voda i sprječavanje zagađenja vazduha;
3-4.1.4	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sanitaciju i skladištenje opreme i sredstava za sanitaciju; čišćenje, pranje i dezinfekciju sredstava za prevoz riba, rakova, mekušaca i drugih vodenih organizama; - Odvojeno skladištenje pribora; - Skladištenje materijala za pakovanje, ambalaže, začina i aditiva; - Laboratorije; - Upravne zgrade sa pomoćnim objektima (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarni čvorovi); - Potrebe veterinarske službe;
3-4.1.5	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sakupljanje nusproizvoda riba, rakova, mekušaca i drugih vodenih organizama i otpada; - Preradu otpada;
3-4.1.6	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima u okviru preduzeća. Da bi se sistem smatrao sistemom za "sopstvene potrebe", njegov proizvodni kapacitet bi trebalo da bude ispod očekivane potrošnje energije pogona.
3-4.2	Oprema, mašine i uređaji
3-4.2.1	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prijem primarne sirovine; - Pripremu i čuvanje leda; - Obradu primarne sirovine; - Šokiranje riba, rakova, mekušaca i drugih vodenih organizama; - Pranje i čišćenje riba, rakova, mekušaca i drugih vodenih organizama (skidanje kože, uređaji za skidanje kostiju, crijeva); - Čuvanje, pakovanje, označavanje sirovih proizvoda; - Rukovanje, transport u okviru pogona i otpremu sirovih proizvoda; - Centre za čišćenje školjki (rezervoari za vodu, recirkulaciona pumpa, sistem za prečišćavanje vode (UV), mehanički filteri, biološki filteri, modifikatori toplote ili rashlađivači, plastični bazeni sa opremom, oprema za dovođenje kiseonika/ozona, oprema za mehaničko čišćenje, klasifikaciju i pranje školjki, oksimetar, salinometar, termometar i mjerni uređaji);
3-4.2.2	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preradu; - Komadanje i rezanje; - Soljenje, salamurenje, filetiranje; - Termičku obradu i dimljenje; - Konzerviranje, punjenje; - Grijanje, sušenje; - Hlađenje i zamrzavanje, oprema za rashladni lanac, tunele za zamrzavanje, rashladni transport; - Objekata/prostorija sa posebnim mikroklimatskim i/ili temperaturnim uslovima za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda;

	<ul style="list-style-type: none"> - Pakovanje i skladištenje gotovih proizvoda; - Rukovanje, transport u okviru pogona i otpremu gotovih proizvoda; - Računarska oprema za nadzor i vođenje proizvodnog i skladišnog prostora (uključujući instalaciju, programe i licence);
3-4.2.3	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opremanje mreže internih puteva; - Prostore za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju i pripadajuće energetske objekte; - Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže; - <i>Stand-by</i> agregati; - Objekte za tretman otpadnih voda i sprječavanje zagađenja vazduha;
3-4.2.4	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implementaciju sistema upravljanja kvalitetom hrane i standarda bezbjednosti hrane i upravljanja kvalitetom proizvoda; - Čišćenje, pranje i dezinfekciju: objekata, opreme, alata, uređaja, vozila, ambalažnog materijala i mašina, opreme za prostor za presvlačenje i sanitarne prostorije za zaposlene; - Pranje ruku, čišćenje, pranje i dezinfekciju odjeće i obuće, instrumenata za mjerenje i kontrolu tehnološkog procesa; - Nadzor, mjerenje i vođenje tehnološkog toka proizvodnog procesa, uključujući IT opremu (hardver i softver); - Laboratorijska oprema; - Upravne zgrade (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarnih čvorova);
3-4.2.5	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sakupljanje, prihvatanje, čuvanje (hladno skladištenje), uklanjanje i preradu nusproizvoda ribe i drugih vodenih organizama koji nijesu namijenjeni za ishranu ljudi; - Centre za sakupljanje nusproizvoda riba i drugih vodenih organizama; - Obradu i pakovanje jestivih nusproizvoda;
3-4.2.6	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uštedu energije; - Zaštitu životne sredine i preradu, tretman i odlaganje otpada, uključujući mašine za otpad; - Fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprječavanje zagađenja vazduha, opremu za zbrinjavanje i transport primarne, sekundarne i tercijalne ambalaže i čvrstog otpada.
3-4.3	Mašine
3-4.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Specijalizovana vozila za transport živih životinja (ribe i ostali vodeni organizmi), uključujući bazene za transport sa sistemom za tečni kiseonik;
3-4.3.2	<ul style="list-style-type: none"> - Specijalizovana vozila za prevoz ribe i ostalih vodenih organizama, kao i proizvoda od istih, sa sistemom koji obezbjeđuje održavanje hladnog lanca u skladu sa higijenskim zahtjevima (bezbjednosti) hrane.

3-5	SEKTOR MASLINARSTVA
3-5.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
3-5.1.1	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prihvat, pranje/čišćenje; - Sortiranje, obradu; - Preradu masline; - Cijeđenje, konzerviranje, punjenje; - Pakovanje i skladištenje gotovih proizvoda; - Objekata/postrojenja sa posebnim mikroklimatskim i/ili temperaturnim uslovima za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda; - Otpremu gotovih proizvoda;
3-5.1.2	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sanitaciju i skladištenje opreme i sredstava za sanitaciju; čišćenje, pranje i dezinfekciju sredstava za prevoz; - Odvojeno skladištenje pribora; - Skladištenje materijala za pakovanje, ambalaže, začina i aditiva; - Laboratorije; - Upravne zgrade sa pomoćnim objektima (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarnih čvorova);
3-5.1.3	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mreže internih puteva; - Ograda (izuzev kamenih i ograda od kovanog gvožđa); - Prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju i pripadajućih energetskih objekata; - Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže; - Objekata za tretman otpadnih voda i sprječavanje zagađenja vazduha;
3-5.1.4	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sakupljanje nusproizvoda biljnog porijekla i otpada; - Preradu otpada biljnog porijekla;
3-5.1.5	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima u okviru preduzeća. Da bi se sistem smatrao sistemom za "sopstvene potrebe", njegov proizvodni kapacitet bi trebao da bude ispod očekivane potrošnje energije pogona.
3-5.2	Oprema, mašine i uređaji
3-5.2.1	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prijem, pranje, sušenje i čišćenje nakon berbe; - Čuvanje, sortiranje, pakovanje, označavanje sirovih proizvoda; - Rukovanje, transport u okviru pogona i otpremu sirovih proizvoda;
3-5.2.2	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preradu maslina, komine masline, mljevenje; - Konzerviranje; - Sterilizaciju i/ili pasterizaciju; - Linije za punjenje maslinovog ulja sa pripadajućom opremom; - Prikupljanje i transport komine do kompostišta;

	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljanje posebnih mikroklimatskih i/ili temperaturnih uslova za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda; - Pakovanje i skladištenje gotovih proizvoda; - Rukovanje, transport u okviru pogona i otpremu gotovih proizvoda;
3-5.2.3	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opremanje mreže internih puteva; - Prostore za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju i pripadajuće energetske objekte; - Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže; - <i>Stand-by</i> agregati; - Postrojenja za tretman otpadnih voda i sprječavanje zagađenja vazduha;
3-5.2.4	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implementaciju sistema upravljanja kvalitetom hrane i standarda bezbjednosti hrane i upravljanja kvalitetom proizvoda; - Čišćenje, pranje i dezinfekciju: objekata, opreme, alata, uređaja, vozila, ambalažnog materijala i mašina, opreme za prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije zaposlenih; - Pranje ruku, pranje i dezinfekciju odjeće i obuće, instrumenata za mjerenje i kontrolu tehnološkog procesa; - Nadzor, mjerenje i vođenje tehnološkog toka proizvodnog procesa, uključujući IT opremu (hardver i softver); - Laboratorijska oprema; - Upravne zgrade (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarnih čvorova);
3-5.2.5	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sakupljanje, prihvatanje, čuvanje (hladno skladištenje), uklanjanje i preradu nusproizvoda biljnog porijekla koji nijesu namijenjeni za ishranu ljudi; - Centre za sakupljanje nusproizvoda biljnog porijekla; - Obradu i pakovanje jestivih nusproizvoda;
3-5.2.6	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uštedu energije; - Zaštitu životne sredine i preradu, tretman i odlaganje otpada, uključujući mašine za otpad; - Fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprječavanje zagađenja vazduha, opremu za skladištenje i transport primarne, sekundarne i tercijalne ambalaže i čvrstog otpada;
3-5.2.7	- Oprema, mašine i uređaji za kompostiranje organskog otpada nakon prerade.
3-5.3	Mašine
3-5.3.1	- Specijalizovana vozila za transport sirovina i finalnih proizvoda sa ili bez rashladnog sistema, isključujući kamione, a uključujući prikolice ili opremu na kamionima sa hladnjačama.

3-6	SEKTOR VINA
3-6.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
3.6.1.1	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preradu grožđa; - Vinske podrume; - Prihvat, pranje/čišćenje; - Sortiranje, obradu; - Cijeđenje, flaširanje; - Pakovanje, skladištenje i degustaciju gotovih proizvoda; - Objekata/pogona sa posebnim mikroklimatskim i/ili temperaturnim uslovima za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda; - Otpremu gotovih proizvoda;
3-6.1.2	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sanitaciju i skladištenje opreme i sredstava za sanitaciju; čišćenje, pranje i dezinfekciju sredstava za prevoz; - Odvojeno skladištenje pribora; - Skladištenje materijala za pakovanje, ambalaže, začina i aditiva; - Laboratorije; - Upravne zgrade sa pomoćnim objektima (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarnih čvorova);
3-6.1.3	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mreže internih puteva; - Ograda (izuzev kamenih i ograda od kovanog gvožđa); - Prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju i pripadajućih energetskih objekata; - Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže; - Objekata za tretman otpadnih voda i sprječavanje zagađenja vazduha;
3-6.1.4	<p>Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata i prostorija za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sakupljanje nusproizvoda biljnog porijekla i otpada; - Preradu otpada biljnog porijekla;
3-6.1.5	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora – fotonaponski sistemi, uključujući povezivanje sistema sa objektima u okviru preduzeća. Da bi se sistem smatrao sistemom za "sopstvene potrebe", njegov proizvodni kapacitet bi trebao da bude ispod očekivane potrošnje energije pogona.
3-6.2	Oprema, mašine i uređaji
3-6.2.1	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prihvat, pranje/čišćenje; - Preradu grožđa; - Hladnu stabilizaciju vina; - Filtriranje; - Pumpe za vino; - Centrifugalni separator; - Nitro-generator; - Proizvodna linija za flaširanje vina sa pratećom opremom;

	<ul style="list-style-type: none"> - Stanice za čišćenje na licu mjesta; - Pneumatske prese; - Flaširanje i etiketiranje; - Uspostavljanje posebnih mikroklimatskih i/ili temperaturnih uslova za potrebe proizvodnje i/ili skladištenja proizvoda; - Otpremu gotovih proizvoda; - Računarska oprema za nadzor i vođenje proizvodnog i skladišnog prostora (uključujući instalacije, programe i licence);
3-6.2.2	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opremanje mreže internih puteva; - Prostore za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju i pripadajuće energetske objekte; - Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže; - <i>Stand-by</i> agregati; - Postrojenja za tretman otpadnih voda i sprječavanje zagađenja vazduha;
3-6.2.3	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implementaciju sistema upravljanja kvalitetom hrane i standarda bezbjednosti hrane i upravljanja kvalitetom proizvoda; - Čišćenje, pranje i dezinfekciju: objekata, opreme, alata, uređaja, vozila, ambalažnog materijala i mašina, opreme za prostorije za presvlačenje i sanitarne prostorije zaposlenih; - Pranje ruku, pranje i dezinfekciju odjeće i obuće, instrumenata za mjerenje i kontrolu tehnološkog procesa; - Nadzor, mjerenje i vođenje tehnološkog toka proizvodnog procesa, uključujući IT opremu (hardver i softver); - Laboratorijska oprema; - Upravne zgrade (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje, sanitarnih čvorova);
3-6.2.4	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sakupljanje, prihvatanje, čuvanje (hladno skladištenje), uklanjanje i preradu nusproizvoda biljnog porijekla koji nijesu namijenjeni za ishranu ljudi; - Centre za sakupljanje nusproizvoda biljnog porijekla; - Obradu i pakovanje jestivih nusproizvoda;
3-6.2.5	<p>Oprema, mašine i uređaji za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uštedu energije; - Zaštitu životne sredine i preradu, tretman i odlaganje otpada, uključujući mašine za otpad; - Fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprečavanje zagađenja vazduha, opremu za zbrinjavanje i transport primarne, sekundarne i tercijalne ambalaže i čvrstog otpada;
3-6.2.6	<ul style="list-style-type: none"> - Oprema, mašine i uređaji za kompostiranje organskog otpada nakon prerade;
3-6.2.7	<ul style="list-style-type: none"> - Specijalizovana vozila za transport sirovina i finalnih proizvoda sa ili bez rashladnog sistema, isključujući kamione, a uključujući prikolice ili opremu na kamionima sa hladnjačama.

**LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA KORIŠĆENJE SREDSTAVA PODRŠKE IZ
MJERE 7 „DIVERZIFIKACIJA GAZDINSTVA I RAZVOJ POSLOVANJA“**

Lista prihvatljivih troškova (LPT) za mjeru 7 - "Diverzifikacija gazdinstava i razvoj poslovanja" je izrađena u skladu sa članom 33 (2) Sektorskog sporazuma.

Direktno je povezana sa poglavljem 8.3 IPARD II programa.

U slučaju sukoba između LPT i IPARD II programa, odredbe IPARD II programa će prevladati.

LISTA PRIHVATLJIVIH RADOVA U VEZI SA IZGRADNJOM/REKONSTRUKCIJOM ZA MJERU 7	
A.	IZGRADNJA
A.1	Pripremni radovi
A.2	Rušenje i demontaža
A.3	Zemljani radovi
A.4	Betonski radovi
A.5	Armiračko-betonski radovi
A.6	Instalaterski radovi
A.7	Stolarski radovi
A.8	Zidarski radovi
A.9	Izolacioni radovi
A.10	Krovnopokrivački radovi
A.11	Gotove konstrukcije i elementi
B.	ZANATSKI RADOVI
B.1	Limarski radovi
B.2	Stolarski radovi
B.3	Bravarski radovi
B.4	Staklorezački radovi
B.5	Gipsani radovi
B.6	Podne i zidne obloge
B.7	Kamenorezački radovi
B.8	Keramičarski radovi
B.9	Parketarski radovi
B.10	Molerski radovi
B.11	Fasadni radovi
B.12	Oblaganje drvenim, kamenim i vještačkim pločama
B.13	Finalni montažni radovi
C.	MONTAŽNI RADOVI
C.1	Elektro-instalacioni radovi
C.2	Vodovodni i kanalizacioni radovi
C.3	Gasne instalacije
C.4	Radovi na energetske instalacijama
C.5	Instalacija nabavljenje opreme
D.	PEJZAŽNI RADOVI I PRILAZNI PUTEVI NA LOKACIJI INVESTICIJE
D.1	Uređenje eksterijera (bez biljnog materijala), povezani sa radovima navedenim pod A do C iznad

D.2	Izgradnja i presvlačenje internih puteva, parking mjesta, ograda, trotoara ili staza
D.3	Potporni i zaštitni zidovi, jačanje postojećih objekata
Kod troška	OPŠTI TROŠKOVI
O.T.1	Troškovi za pripremu projekta i tehničke dokumentacije, kao što su naknade za građevinske projekte, elaborati o procjeni uticaja na životnu sredinu, biznis plan, i druge konultantske naknade koje se odnose na pripremu zahtjeva za isplatu
O.T.2	Troškovi vezani za sav publicitet, informativne i komunikacione aktivnosti koje treba da obezbijedi korisnik podrške, kako je to zahtjevano IPARD II programom (informativne table i naljepnice).
Kod troška	KATEGORIJA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA
7-1.	Podmjera 7.1 - Investicije za razvoj ruralnog turizma
7-1.1	Izgradnja i/ ili rekonstrukcija
7-1.1.1	Izgradnja i / ili rekonstrukcija nepokretne imovine / objekata (ugostiteljski objekti za pružanje usluga smještaja, pripremanje i usluživanja hrane, pića i napitaka)
7-1.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija turističke infrastrukture kako je navedeno u poglavlju 8.3.9 IPARD programa) (tematski i zabavni parkovi, teniski tereni, bazeni, zabavno rekreativne staze ili putevi - trim staze, vidikovci, panoramski putevi, biciklističke i planinarske staze)
7-1.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija kampa
7-1.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže unutrašnjih puteva, parking mjesta, ograda, trotoara i staza
7-1.1.5	Izgradnja i/ili rekonstrukciju pomoćnih objekata (prostor za ugradnju opreme za: ventilaciju, klimatizaciju i pratećih energetske objekata)
7-1.1.6	Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže
7-1.1.7	Izgradnja i/ili rekonstrukcija postrojenja za obnovljive izvore energije (fotonaponski sistemi)
7-1.2	Oprema
7-1.2.1	Opremanje nepokretne imovine / objekata (ugostiteljski objekti za pružanje usluga smještaja, pripremanje i usluživanja hrane, pića i napitaka)
7-1.2.2	Opremanje turističke infrastrukture (kako je navedeno u poglavlju 8.3.9 IPARD programa) (tematski i zabavni parkovi, teniski tereni, bazeni, zabavno rekreativne staze ili putevi - trim staze, vidikovci, panoramski putevi, biciklističke i planinarske staze)
7-1.2.3	Opremanje kampa (isključujući kamp prikolice i slična vozila za smještaj)
7-1.2.4	Opremanje pristupa za osobe sa posebnim potrebama i djecu
7-1.2.5	Nabavka računarske opreme za ugostiteljske djelatnosti, uključujući softver i hardver neophodan za sprovođenje poslovnih procesa u sklopu ove podmjere
7-1.2.6	Oprema za unutrašnje puteve, parking mjesta, ograde, trotoare i staze
7-1.2.7	Oprema za pomoćne objekte (prostor za ugradnju opreme za: ventilaciju, klimatizaciju i pratećih energetske objekata)
7-1.2.8	Oprema za vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže
7-1.2.9	<i>Stand by agregati</i>

7-1.2.10	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju: objekata, opreme, alata, uređaja, vozila
7-1.2.11	Nabavku opreme za obnovljive izvore energije (fotonaponski sistemi)
7-1.2.12	Nabavku opreme i uređaja za tretman otpada i otpadnih voda
7-2.	Podmjera 7.2 - Podrška investicijama za preradu na gazdinstvu
7-2.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
7-2.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za preradu, skladištenje i pakovanje proizvoda za sektor mlijeka
7-2.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za preradu, skladištenje i pakovanje proizvoda za sektor voća i povrća
7-2.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za preradu, skladištenje i pakovanje proizvoda za sektor žitarica
7-2.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za preradu, skladištenje i pakovanje proizvoda za sektor vina
7-2.1.5	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za preradu za sektor maslinarstva
7-2.1.6	Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže unutrašnjih puteva, parking mjesta, ograda, trotoara i staza
7-2.1.7	Izgradnja i/ili rekonstrukcija pomoćnih objekata (prostor za ugradnju opreme za: ventilaciju, klimatizaciju i pratećih energetskih objekata)
7-2.1.8	Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže
7-2.1.9	Izgradnja i/ili rekonstrukcija postrojenja za obnovljive izvore energije (fotonaponski sistemi)
7-2.2	Oprema
7-2.2.1	Oprema za preradu, skladištenje, pakovanje proizvoda za sektor mlijeka
7-2.2.2	Oprema za preradu, skladištenje, pakovanje proizvoda za sektor voća i povrća
7-2.2.3	Oprema za preradu, skladištenje, pakovanje proizvoda za sektor žitarica
7-2.2.4	Oprema za preradu, skladištenje, pakovanje proizvoda za sektor vina
7-2.2.5	Oprema za preradu, skladištenje, pakovanje proizvoda za sektor maslinarstva
7-2.2.6	Nabavka računarske opreme, uključujući softver i hardver neophodan za sprovođenje poslovnih procesa u sklopu ove podmjere
7-2.2.7	Oprema za unutrašnje puteve, parking mjesta, ograde, trotoare i staze
7-2.2.8	Oprema za pomoćne objekte (prostor za ugradnju opreme za: ventilaciju, klimatizaciju i pratećih energetskih objekata)
7-2.2.9	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju: objekata, opreme, alata, uređaja, vozila
7-2.2.10	Oprema za vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže
7-2.2.11	<i>Stand by</i> agregati
7-2.2.12	Nabavku opreme za obnovljive izvore energije (fotonaponski sistemi)
7-2.2.12	Nabavku opreme i uređaja za tretman otpada i otpadnih voda
7-3.	Podmjera 7.3 - Podrška investicijama za unaprijeđenje zanata
7-3.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija
7-3.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za uspostavljanje i unapređenje zanata
7-3.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže unutrašnjih puteva, parking mjesta, ograda, trotoara i staza

7-3.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija pomoćnih objekata (prostor za ugradnju opreme za: ventilaciju, klimatizaciju i pratećih energetske objekata)
7-3.1.4	Vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže
7-3.1.5	Izgradnja i/ili rekonstrukcija postrojenja za obnovljive izvore energije (fotonaponski sistemi)
7-3.2	Oprema
7-3.2.1	Oprema neophodna za uspostavljanje zanatske djelatnosti
7-3.2.2	Nabavka računarske opreme, uključujući softver i hardver neophodan za sprovođenje poslovnih procesa u sklopu ove podmjere
7-3.2.3	Oprema za unutrašnje puteve, parking mjesta, ograde, trotoare ili staze
7-3.2.4	Oprema za pomoćne objekte (prostor za ugradnju opreme za: ventilaciju, klimatizaciju i pratećih energetske objekata)
7-3.2.5	Oprema za vodovodne, gasne, električne i kanalizacione mreže
7-3.2.6	<i>Stand by</i> agregati
7-3.2.7	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju: objekata, opreme, alata, uređaja, vozila
7-3.2.8	Nabavku opreme za obnovljive izvore energije (fotonaponski sistemi)
7-3.2.9	Nabavku opreme i uređaja za tretman otpada i otpadnih voda

KRITERIJUMI ZA BODOVANJE I RANGIRANJE PRIHVATLJIVIH ZAHTJEVA

Bodovanje prihvatljivih zahtjeva vrši se u zavisnosti od mjere podrške prema kriterijumima datim u tabelama 1 i 2.

Tabela 1. Mjera 1

	Kriterijum	Bodovi
1.	Investicije u upravljanje stajnjakom i prečišćavanje otpadnih voda	15
2.	Za poljoprivredna gazdinstva u planinskim područjima	10
3.	Investiciju vrši mladi poljoprivrednik ¹	10
4.	Investiciju vrši sertifikovani proizvođač organske hrane	5
5.	Podnosilac zahtjeva za investiciju je žena	5
6.	Investicije vezano za obnovljivu energiju (fotonaponski sistem)	10
7.	Korisnik je kooperativa ili je član kooperative	5
8.	Uredno predata dokumentacija bez potrebe dopune	15
9.	Poljoprivredno zemljište u vlasništvu (1 bod po hektaru – maksimalno 10 bodova)	10
10.	Poljoprivredno zemljište uzeto u zakup i/ili na korišćenje (0,5 bodova po hektaru – maksimalno 5 bodova)	5
11.	Investicije u izgradnju novih objekata za držanje životinja i zatvorenog prostora za uzgoj biljnih kultura	10
	Ukupno	100

Tabela 2. Mjera 3

	Kriterijum	Bodovi
1.	Investicije u dostizanje EU standarda cijelog preduzeća/kooperative	10
2.	Korisnici u planinskim područjima	10
3.	Izvršni direktor, do 40 godina starosti ²	10
4.	Investicije u upravljanje otpadom/prečišćavanje otpadnih voda/iskorišćavanje otpada	25
5.	Investicija se realizuje od strane kooperative	10
6.	Investicije u opremu za štednju energije/za obnovljivu energiju u preduzeću (fotonaponski sistemi)	15
7.	Uredno podnijeta dokumentacija bez potrebe dopune dokumentacije	20
	Ukupno	100

¹ Korisnik (izvršni direktor) je mlađi od 40 godina starosti u vrijeme podnošenja zahtjeva za dodjelu podrške koji ima odgovarajuće profesionalne vještine i kompetencije.

² Korisnik (izvršni direktor) je mlađi od 40 godina starosti u vrijeme podnošenja zahtjeva za dodjelu podrške koji ima odgovarajuće profesionalne vještine i kompetencije.

Tabela 2. Mjera 7*Kriterijumi rangiranja za podmjeru 7.1 – Podrška investicijama za razvoj ruralnog turizma*

	Kriterijum	Bodovi
1.	Stručna sprema:	Do 30
	Podnosilac zahtjeva ima završenu VSS iz oblasti turizma – ugostiteljstva	20
	Podnosilac zahtjeva ima završenu SSS iz oblasti turizma - ugostiteljstva	10
2.	Korisnik (izvršni direktor) je žena	10
3.	Korisnik je mlađi od 40 godina starosti ³	10
4.	Projekat podrazumjeva otvaranje novih radnih mjesta na osnovu biznis plana	10
5.	Investicije u obnovljive izvore energije – fotonaponski sistemi	10
6.	Investicije u tretman otpada i otpadnih voda	15
7.	Uredno predata dokumentacija bez potrebe dopune	15
	Ukupno	100

Kriterijumi rangiranja za podmjeru 7.2 – Podrška investicijama za preradu na gazdinstvu

	Kriterijum	Bodovi
1.	Stručna sprema	Do 15
	Podnosilac zahtjeva ima završenu VSS iz oblasti poljoprivrede i/ili veterine	10
	Podnosilac zahtjeva ima završenu SSS iz oblasti poljoprivrede i/ili veterine	5
2.	Veličina gazdinstva	Do 20
	Korisnik posjeduje više od 5UG	10
	Korisnik posjeduje više od 5 ha	10
3.	Korisnik posjeduje sertifikat organske proizvodnje	10
4.	Za korisnike u planinskim područjima (iznad 600mnv.)	5
5.	Korisnik (izvršni direktor) je žena	5
6.	Korisnik je mlađi od 40 godina starosti ⁴	10
7.	Investicije u obnovljive izvore energije – fotonaponski sistemi	10
8.	Investicije u tretman otpada i otpadnih voda	10
9.	Uredno predata dokumentacija bez potrebe dopune	15
	Ukupno	100

Kriterijumi rangiranja za podmjeru 7.3 – Podrška investicijama za unaprijeđenje zanata

	Kriterijum	Bodovi
1.	Podnosilac zahtjeva ima završenu SSS iz oblasti zanata	20
2.	Korisnik je žena	15
3.	Korisnik je mlađi od 40 godina starosti ⁵	15
4.	Investicije u obnovljive izvore energije – fotonaponski sistemi	10

³ Korisnik (izvršni direktor) je mlađi od 40 godina starosti u vrijeme podnošenja zahtjeva za dodjelu podrške koji ima odgovarajuće profesionalne vještine i kompetencije.

⁴ Korisnik (izvršni direktor) je mlađi od 40 godina starosti u vrijeme podnošenja zahtjeva za dodjelu podrške koji ima odgovarajuće profesionalne vještine i kompetencije.

⁵ Korisnik (izvršni direktor) je mlađi od 40 godina starosti u vrijeme podnošenja zahtjeva za dodjelu podrške koji ima odgovarajuće profesionalne vještine i kompetencije.

5.	Investicije u tretman otpada i otpadnih voda	10
6.	Podnosilac zahtjeva registrovan u Registru poljoprivrednih gazdinstava	20
7.	Uredno predana dokumentacija bez potrebe dopune	10
	Ukupno	100

DRŽAVE ZA NABAVKU ROBA I USLUGA

Robe i usluge koje se koriste za realizaciju investicije moraju biti porijeklom iz sljedećih država:

1. EU Member States / Države članice EU:

Austria/*Austrija*
 Belgium/*Belgija*
 Bulgaria/*Bugarska*
 Cyprus/*Kipar*
 Croatia/*Hrvatska*
 Czech Republic/*Republika Češka*
 Denmark/*Danska*
 Estonia/*Estonija*
 Finland/*Finska*
 France/*Francuska*
 Germany/*Njemačka*
 Greece/*Grčka*
 Hungary/*Mađarska*
 Ireland/*Irska*
 Italy/*Italija*
 Latvia/*Letonija*
 Lithuania/*Litvanija*
 Luxembourg/*Luksemburg*
 Malta/*Malta*
 Netherlands/*Holandija*
 Poland/*Poljska*
 Portugal/*Portugal*
 Romania/*Rumunija*
 Slovakia/*Slovačka*
 Slovenia/*Slovenija*
 Spain/*Španija*
 Sweden/*Švedska*
 United Kingdom/*Ujedinjeno Kraljevstvo*

**2. European Economic Area / Evropsko Ekonomsko Područje: Iceland/*Island*,
 Liechtenstein/*Lihtenštajn*, Norway/, *Norveška***

3. IPA Beneficiaries States: / Zemlje korisnice IPA-e

Albania/*Albanija*
 Bosnia-Herzegovina/*Bosna i Hercegovina*
 North Macedonia/*Sjeverna Makedonija*
 Turkey/*Turska*
 Montenegro/*Crna Gora*
 Serbia/*Srbija*

Kosovo under the UNSCR n° 1244/1999/ *Kosovo, UNSCR br. 1244/1999.*

4. Countries that are beneficiaries of the European Neighbourhood and Partnership Instrument / Zemlje korisnice Instrumenta evropskog susjedstva i partnerstva:

Algeria/*Alžir*

Armenia/*Jermenija*
Azerbaijan/*Azerbejdžan*
Belarus/*Bjelorusija*
Egypt/*Egipat*
Georgia/*Gruzija*
Israel/*Izrael*
Jordan/*Jordan*
Lebanon/*Liban*
Libya/*Libija*
Moldova/*Moldavija*
Morocco/*Maroko*
Palestinian Authority of the West Bank and Gaza Strip/*Palestinska Uprava Zapadne Obale Gaze*
Russian Federation/*Ruska Federacija*
Syria/*Sirija*
Tunisia/*Tunis*
Ukraine/*Ukrajina*

LISTA PRIHVATLJIVIH ZANATA

Autoelektričar
Autolakirer
Autolimar
Automehaničar
Bačvar
Bušač bunara
Časovničar
Čipkar
Dimnjačar
Drvodjelja i drvorezbar
Elektrotehničar za kućne i električne uređaje
Fotograf
Graver
Graver stakla
Izrađivač korpi
Izrađivač muzičkih instrumenata
Izrađivač narodnih nošnji
Izrađivač proizvoda od kovanog gvožđa
Izrađivač proizvoda od stakla
Izrađivač suvenira
Kamenorezac
Ključar
Kotlar
Kovač
Krojač
Krznar i/ili kožar
Limar
Mehaničar za dvotočkaše
Mehaničar za poljoprivredne i građevinske mašine
Mesar
Metaloprerađivač
Mlinar
Mozaičar
Obučar
Perač prevoznih sredstava
Perač tepiha
Pivar i sladar
Pletilac
Poslastičar
Precizni mehaničar
Proizvođač cipela
Proizvođač umjetničkih predmeta od keramike
Sedlar
Slikar ikona i fresaka
Slikar na staklu i porcelanu 185

Staklorezac
Stolar
Štavičac kože
Tašnar
Tesar
Tkalac
Tokar
Užar
Vezilac
Voskar

POZIV ZA DOSTAVLJANJE PONUDA ZA NABAVKU ROBA

Naziv projekta _____

Datum poziva: _____

Broj i datum IPARD ugovora: _____

Poštovani dobavljači,

1. Pozvani ste da pošaljete ponudu sa tačnim cijenama i količinama za isporuku sljedećih stavki

i) _____

ii) _____

iii) _____

iv) _____

v) Informacije o tehničkoj specifikaciji (minimalnoj tehničkoj specifikaciji) za svaku stavku koja je ugovorena (snaga, operativna/radna širina, brzina motora, nosivost itd.)

Napominjemo da je ugovorena cijena za navedene stavke _____ € (ovo je iznos bez PDV-a).

2. Morate dostaviti ponudu za sve stavke navedene u ovom pozivu.

Vaša ponuda mora da sadrži ime kupca kome se podnosi (ime potencijalnog kupca), mora biti datirana (naveden datum ponude) i ovjerena pečatom (ukoliko je moguće). Ponuda se može dostaviti poštom, lično ili elektronskim putem. U slučaju dostavljanja ponuda poštom ili lično, ponude se dostavljaju u 2 (dvije) istovjetne kopije u papirnoj i elektronskoj verziji, sa napomenom NE OTVARAJ – ponuda za korisnika (Ime korisnika) _____ (naziv projekta) _____) na adresu:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - Direktorat za plaćanja

Moskovska 101

81000 Podgorica

Telefon: 00 382 20 672 026; 00 382 67 205 790

U slučaju da se ponude šalju elektronskim putem, moraju se poslati na sljedeću e-mail adresu:

E-mail: dostavljanje.ponuda@mpr.gov.me

3. Uz duplikat Vaše ponude i na _____ jeziku, treba dostaviti adekvatnu tehničku dokumentaciju i katalog(e) i ostale štampane materijale ili relevantne informacije (na _____ jeziku) za svaku ponuđenu stavku, uključujući i nazive i adrese firmi koje pružaju usluge servisa u _____ (naziv zemlje).

4. Svaki ponuđač može podnijeti samo jednu ponudu. Ponude moraju podnijeti postojeća preduzeća koja nemaju vlasničkih, srodničkih ili partnerskih veza sa korisnikom. Ponuđači moraju da dostave i dokaz o registraciji za djelatnost za koju izdaju ponudu.

Ponuđači su odgovorni za realnost i razumnost iznosa i istinitost informacija navedenih u ponudama.

5. Sve stavke iz ponude koja su jednake ili iznad 100.000 € bez PDV-a, moraju biti porijeklom iz sljedećih zemalja: Države članice EU (Austrija, Belgija, Bugarska, Kipar, Hrvatska, Češka Republika, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Irska, Italija, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Malta, Holandija, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Švedska), Ujedinjeno Kraljevstvo, i/ili od zemalja korisnica IPA-e (Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Srbija, Kosovo UNSCR br. 1244/1999, Crna Gora, Turska), i/ili od zemalja korisnica Instrumenta evropskog susjedstva i partnerstva (Alžir, Jermenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Egipat, Gruzija, Izrael, Jordan, Liban, Libija, Moldavija, Maroko, Palestinska Uprava Zapadne Obale Gaze, Ruska Federacija, Sirija, Tunis i Ukrajina i/ili od zemalja evropskog ekonomskog područja: Norveška, Lihtenštajn i Island.

6. Rok do kojeg za korisnika treba da dostavite Vašu/e ponudu/e na adresu naznačenu u stavu 2 je: _____ (treba dati najmanje 15 dana od dana objavljivanja poziva).

7. Ponudu/e treba da dostavite u skladu sa sljedećim instrukcijama:

i) **CIJENE:** Cijene treba navesti za isporuku CIP _____ (mjesto odredišta/ispоруke) za uvezenu robu, odnosno EXW za domaću isporučenu robu, uvećana za cijenu dostave do mjesta isporuke, u skladu sa INCOTERMS 2010. Cijene treba da budu izražene u eurima (EUR).

ii) **VREDNOVANJE PONUDA:** Ponude za koje se utvrdi da u značajnoj mjeri odgovaraju tehničkim specifikacijama će se vrednovati poređenjem njihove cijene.

Prilikom vrednovanja ponuda, Kupac će odrediti za svaki predlog procijenjenu cijenu kojom se mijenja cijena iz ponude ispravljanjem bilo koje od sljedećih aritmetičkih grešaka:

a) u slučajevima gdje postoji neslaganje između cifara izraženih brojevima i slovima, u obzir će se uzeti iznos izražen slovima;

b) u slučajevima gdje postoji neslaganje između cijene po komadu i ukupnog iznosa tog reda koji proističe iz množenja cijene po komadu sa količinom, u obzir će se uzeti navedena cijena po komadu;

c) ukoliko Dobavljač ne prihvati takvu ispravku, njegova ponuda će biti odbijena.

Takođe, iznosi navedeni u ponudama moraju biti izraženi u EUR, u svakoj ponudi ponuđač je dužan da jasno naznači da li je porez na dodatu vrijednost (PDV) uključen u cijenu i iznos i procenat PDV-a.

Procenat PDV-a treba navesti za zemlju Dobavljača.

iii) **DODJELA NARUDŽBINE:** Narudžbina će se dodijeliti ponuđaču koji ispunjava tražene standarde tehničke i finansijske sposobnosti. Odabrani ponuđač će potpisati Ugovor sa Kupcem. Ugovor mora biti potpisan od obje strane i pečatiran i mora sadržati odredbe za:

- datum potpisivanja,

- tačna informacija o imenu kupca i dobavljača,
- naziv investicije,
- ukupnu cijenu investicije izraženu u brojevima i riječima, bez PDV-a
- rok za završetak i/ili isporuku investicije,
- rok i uslove garancije.

iv) VALIDNOST PONUDE: Vaša ponuda (ponude) treba da važi najmanje četrdeset pet (45) dana od datuma označenog kao rok za prijem ponuda.

8. Za dodatne informacije kontaktirajte:

Broj telefona: _____

Fax: _____

E-mail: _____

M.P

Potpis

**DP-DPAP-00-29b - POZIV ZA DOSTAVLJANJE PONUDA ZA NABAVKU
RADOVA**

Naziv projekta – Naziv investicije: _____

Datum poziva: _____

Broj i datum IPARD ugovora: _____

Poštovani dobavljači,

1. Pozvani ste da pošaljete ponudu za sljedeće radove

(Naziv projekta i kratak opis radova)

Napominjemo da je ugovorena cijena za navedene radove _____ € (ovo je iznos bez PDV-a).

2. Kao pomoć u pripremi cijene Vaše ponude, dostavljamo potrebne specifikacije, predmjer i crteže/tehničku dokumentaciju.

Ponuda se može dostaviti poštom, lično ili elektronskim putem. U slučaju dostavljanja ponuda poštom ili lično, ponude se dostavljaju u 2 (dvije) istovjetne kopije u papirnoj i elektronskoj verziji, sa napomenom **NE OTVARAJ** – ponuda za korisnika (Ime korisnika) _____ (naziv projekta) _____ na adresu:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - Direktorat za plaćanja

Moskovska 101

81000 Podgorica

Telefon: 00 382 20 672 026; 00 382 67 205 790

U slučaju da se ponude šalju elektronskim putem, moraju se poslati na sljedeću e-mail adresu:

E-mail: dostavljanje.ponuda@mpr.gov.me

3. Svaki ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi licencu za izvođenje građevinskih radova u skladu sa važećim zakonom.
4. Svaki ponuđač može dostaviti samo jednu ponudu. Ponude moraju podnijeti postojeća preduzeća koja nemaju vlasničkih, srodničkih ili partnerskih veza sa korisnikom. Ponuđači su odgovorni za realnost i razumnost cijena i istinitost informacija navedenih u ponudama.
5. Sve stavke iz ponude koja su jednake ili iznad 100.000 € bez PDV-a, moraju biti porijeklom iz sljedećih zemalja: Države članice EU (Austrija, Belgija, Bugarska, Kipar, Hrvatska, Češka Republika, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Irska, Italija, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Malta, Holandija, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovačka,

Slovenija, Španija, Švedska), Ujedinjeno Kraljevstvo, i/ili od zemalja korisnica IPA-e (Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Srbija, Kosovo UNSCR br. 1244/1999, Crna Gora, Turska), i/ili od zemalja korisnica Instrumenta evropskog susjedstva i partnerstva (Alžir, Jermenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Egipat, Gruzija, Izrael, Jordan, Liban, Libija, Moldavija, Maroko, Palestinska Uprava Zapadne Obale Gaze, Ruska Federacija, Sirija, Tunis i Ukrajina i/ili od zemalja evropskog ekonomskog područja: Norveška, Lihtenštajn i Island.

6. Prilikom ocjenjivanja ponuda, Izvođač će odrediti za svaki predlog procijenjenu cijenu kojom se mijenja cijena iz ponude ispravljanjem bilo koje od sljedećih aritmetičkih grešaka:
 - a) u slučajevima gdje postoji neslaganje između cifara izraženih brojevima i slovima, u obzir će se uzeti iznos izražen slovima;
 - b) u slučajevima gdje postoji neslaganje između cijene po komadu i ukupnog iznosa tog reda koji proističe iz množenja cijene po komadu sa količinom, u obzir će se uzeti navedena cijena po komadu;
 - c) ukoliko Dobavljač ne prihvati takvu ispravku, njegova ponuda će biti odbijena.
7. Vaša ponuda (ponude) treba da važi četrdeset pet (45) dana od datuma označenog kao rok za podnošenje ponuda.
8. Vaša ponuda na crnogorskom jeziku treba biti za cjelokupne radove i na osnovu jedinice i ukupne cijene naznačene u predmjeru troškova za ugovor o fiksnoj jediničnoj tarifi. Valuta kotiranih cijena i uplata je u EUR. Ponuda treba da uključi sve carine, lokalne poreze i druge dažbine koje ugovarač plaća u skladu sa lokalnim zakonima.
9. Dobavljač će ugovor dodijeliti ponuđaču čija je ponuda utvrđena kao validna za ovaj poziv za ponudu, koji je ponudio najnižu procjenu cijene i koji je kvalifikovan za obavljanje posla.
10. Vaša ponuda treba da bude dostavljena do _____ (datum i vrijeme)

Potpis

M.P

PRILOG 1 - PREDMJER I PREDRAČUN RADOVA

KRATAK PREGLED KOLIČINA					
Br.	Opis	Jedinica	Količina	Cijena	UKUPNO
00					
01					
02					
03					
-					
-					
Ukupno					
PDV%					
Ukupna cijena sa svim porezima, carinama i PDV-om					

PRILOG 2 - CRTEŽI / SKICE